

ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΡΧΟΥΣ ΕΘΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (2013)

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΤΟΙΜΑΣΤΗΚΕ

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) ιδρύθηκε το 2009 σύμφωνα με την Απόφαση Πρωθυπουργού υπ' αριθμό 2876 της 7^{ης} Οκτωβρίου 2009, αντικαθιστώντας το ήδη υπάρχον Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ώστε να επιτύχει την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, τη μείωση και προσαρμογή στις περιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και την ενδυνάμωση μηχανισμών και θεσμών για περιβαλλοντική διακυβέρνηση. Μεταξύ των κύριων προτεραιοτήτων του Υπουργείου είναι η βελτίωση της ενεργειακής επάρκειας, η προώθηση των πράσινων προϊόντων, η βιώσιμη παραγωγή και τα καταναλωτικά πρότυπα, η προστασία και προώθηση της Βιοποικιλότητας και του φυσικού περιβάλλοντος, η αποτελεσματική διαχείριση των υδατικών πόρων και δασών, η βιώσιμη διαχείριση των ορυκτών πόρων, η πρόληψη των περιβαλλοντικών κρίσεων και η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου, η βελτίωση της ποιότητας του αέρα και ηχοτοπίου, η προώθηση της προσβασιμότητας και βιώσιμης κινητικότητας για όλους, η προώθηση του βιώσιμου περιφερειακού σχεδιασμού και αστικής ανάπτυξης, η αποτελεσματική διαχείριση αποβλήτων και η προώθηση της ανακύκλωσης, η προώθηση της περιβαλλοντικής έρευνας, των καινοτόμων τεχνολογιών και της προσβασιμότητας στην περιβαλλοντική πληροφόρηση σύμφωνα με τις αρχές του Διεθνούς Περιβαλλοντικού Δικαίου.

2. Σχετικά με τη διαδικασία με την οποία έχει ετοιμαστεί η παρούσα έκθεση, το ΥΠΕΚΑ κάλεσε τις ακόλουθες Δημόσιες Αρχές να συμβάλουν στην ετοιμασία της: Υπουργείο Εξωτερικών, Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείο Θαλασσίων Υποθέσεων και Αιγαίου, Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, Ενιαίο Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), Γενικό Χημείο του Κράτους και Συνήγορο του Πολίτη. Επίσης, οι ακόλουθες Διευθύνσεις του ΥΠΕΚΑ, η Περιφερειακή Διοίκηση της Ελλάδας, αρμόδιοι φορείς και Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί (ΜΚΟ) προσκλήθηκαν επίσης για συνδρομή και σχόλια σε αυτήν την Έκθεση: Τμήμα Διεθνών Θεμάτων και Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος, Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Γραφείο Εθνικού Δικτύου για την Περιβαλλοντική Πληροφόρηση, Διεύθυνση Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου, Ειδική Γραμματεία Υδάτων (πρώην Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων), Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιβάλλον (ΕΠΠΕΡ), Διεύθυνση Χωροταξίας, Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Περιβαλλοντικών Δράσεων (ΕΥΣΠΕΔ), Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού, Διεύθυνση Ειδικών Έργων Αναβάθμισης, Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΕΥΕΠ), Γενική Γραμματεία Ενέργειας, Ειδική Γραμματεία Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος, Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης καθώς και (7) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών τους Αρχών. Επιπλέον, οι Περιβαλλοντικοί ΜΚΟ προσκλήθηκαν να αποστείλουν τις απόψεις τους κατά τη σύνταξη αυτής της Έκθεσης.

3. Η παρούσα έκθεση βασίστηκε στην έκθεση του προηγούμενου κύκλου και επικαιροποιήθηκε με νέα πληροφορία. Η παραπάνω συμμετοχή περιελάμβανε μια περίοδο διαβούλευσης περίπου 8 εβδομάδων πριν από την πρώτη έκδοση της έκθεσης, η οποία εκτέθηκε στο διαδίκτυο (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τακτικό ταχυδρομείο και εφόσον χρειάστηκε με διευκρινιστικές συναντήσεις και συζητήσεις). Μετά την ολοκλήρωση της πρώτης έκδοσης, τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση με έκθεση της στον επίσημο δικτυακό

τόπο του ΥΠΕΚΑ για δυο εβδομάδες. Τα σχόλια ενσωματώθηκαν στην τελική έκδοση της έκθεσης. Αυτή είναι η τρίτη κατά σειρά έκθεση της Ελλάδας.

II. ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

4. Σύμφωνα με το Άρθρο 101 του Συντάγματος, η διοίκηση του κράτους είναι οργανωμένη πάνω στην αρχή της αποκέντρωσης. Σύμφωνα με το Άρθρο 102 του Συντάγματος, η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων εκτελείται από τοπικούς κυβερνητικούς οργανισμούς υπό την εποπτεία του κράτους χωρίς όμως να παρεμποδίζεται η πρωτοβουλία τους και η ελευθερία κινήσεων. Η πιο πρόσφατη διοικητική οργάνωση της χώρας τέθηκε σε ισχύ το 2011 με το νόμο, γνωστό ως «Καλλικράτη» (Νόμος 3852/2010, ΦΕΚ Α'87). Με τον «Καλλικράτη» το προηγούμενο σύστημα των (13) περιφερειών, (54) νομαρχιών και (1033) δήμων και κοινοτήτων αντικαταστάθηκε με (7) αποκεντρωμένες διοικήσεις, (13) περιφερειών και (325) δήμων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον παραπάνω νόμο οι διοικητικές διαιρέσεις της χώρας είναι οι εξής: οι Δήμοι συνιστούν την πρώτη βαθμίδα διακυβέρνησης. Οι Δήμοι υποδιαιρούνται σε Δημοτικές Ενότητες και αυτές σε Κοινότητες. Οι Περιφέρειες συνιστούν τη δεύτερη βαθμίδα διακυβέρνησης που υποδιαιρείται σε Περιφερειακές Ενότητες. Τελικά, το τρίτο επίπεδο συνιστούν οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.

5. Οι γενικά παραδεδομένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου καθώς και οι διεθνείς συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων και πρωτοκόλλων, σύμφωνα με το Άρθρο 28 του Συντάγματος, πρέπει να κυρώνονται με εθνικό νόμο που εισάγεται για ψήφιση στο Κοινοβούλιο προκειμένου να τεθεί σε ισχύ, έτσι δεν τυγχάνουν άμεσης εφαρμογής αν δεν καταστούν μέρος του ελληνικού δικαίου.

6. Η Ελλάδα κύρωσε τη Σύμβαση Άαρχους στο τέλος του 2005 κι έτσι απέκτησε την ιδιότητα του Συμβαλλόμενου Μέρους (Βλέπε άρθρο 3). Με σκοπό την καλύτερη κατανόηση αυτής της Έκθεσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η εφαρμογή της Σύμβασης στην Ελλάδα γενικά βασίζεται στις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έχουν ενσωματωθεί στην εθνική έννομη τάξη. (βλ. άρ.3).

III. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ, ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ 2,3,4,7 ΚΑΙ 8 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ3

Άρθρο 3, παράγραφος 2

7. Στην Ελλάδα έχει ενσωματωθεί ένα νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το δικαίωμα πρόσβασης στην πληροφόρηση γενικότερα και ειδικότερα στην περιβαλλοντική πληροφόρηση, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι υπάλληλοι και οι αρχές παρέχουν στους πολίτες την αιτούμενη πληροφόρηση και καθοδήγηση.

8. Η Σύμβαση (Άαρχους) κυρώθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο το Δεκέμβριο του 2005 με το Νόμο 3422/12-12-2005 (Φύλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) Α'303/2005).

9. Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφο 9 (α) της Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) 11764/653/2006 (ΦΕΚ 327 Β/17-3-2006) με την οποία ενσωματώθηκε η Οδηγία 2003/4/ΕΚ για πρόσβαση του κοινού στην περιβαλλοντική πληροφορία, οι υπάλληλοι υποχρεούνται να στηρίζουν το κοινό που ζητά πρόσβαση στην πληροφορία. Η οδηγία 2003/4/ΕΚ δημιουργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την καλύτερη εφαρμογή του πρώτου πυλώνα της Σύμβασης από τα κράτη – μέλη της ΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1 της παραπάνω ΚΥΑ, οι δημόσιες αρχές οφείλουν να έχουν διαθέσιμη την περιβαλλοντική πληροφορία που κρατείται από αυτές ή για αυτές σε κάθε αιτούντα μετά από αίτησή του μέσα στις προθεσμίες που τίθενται από το νόμο. Σύμφωνα με την πλειοψηφία των απαντήσεων των κεντρικών και περιφερειακών αρχών, οι υπάλληλοι συνήθως είναι εξοικειωμένοι με το δικαίωμα στην περιβαλλοντική πληροφόρηση και στηρίζουν το κοινό που επιζητά πρόσβαση σε αυτήν.

10. Στην Ελλάδα, το δικαίωμα για πρόσβαση στην πληροφόρηση δεν περιορίζεται στα περιβαλλοντικά θέματα. Σύμφωνα με τον «Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας» (Νόμος 2690/1999, (Α 45)) κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί με γραπτή αίτησή του να έχει πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα. Διοικητικά έγγραφα είναι όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις. Επιπλέον, όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται ύστερα από γραπτή αίτηση του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με την υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. Το δικαίωμα πρόσβασης στην πληροφόρηση δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβιάζεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος αν το έγγραφο αναφέρεται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, αστυνομικών ή στρατιωτικών αρχών σχετικά με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης. Η απόρριψη του δικαιώματος πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να γνωστοποιείται εγγράφως στον αιτούντα το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα μετά την υποβολή της αίτησης. Κατάλογοι με τις δημόσιες αρχές είναι διαθέσιμοι στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ), καθώς και στον διαδικτυακό τους τόπο. Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) ιδρύθηκαν από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στις περιφέρειες και τοπικές αρχές σε όλη την Ελλάδα με το Νόμο 3013/2001. Τα ΚΕΠ συνδράμουν αποτελεσματικά τους πολίτες στις συναλλαγές τους με τη δημόσια διοίκηση και στην πρόσβαση στην πληροφόρηση και τα έγγραφα. Ο δικτυακός τόπος των ΚΕΠ έχει σχεδιαστεί προκειμένου να παρέχει επαρκή ηλεκτρονική πληροφόρηση και υπηρεσίες στους πολίτες, και εκεί βρίσκεται αναρτημένος ο «Οδηγός του Πολίτη». Επιπλέον, προσφέρει τη δυνατότητα να υποβάλει κανείς σχόλια και ηλεκτρονικές αιτήσεις σχετικά με ένα μεγάλο αριθμό διοικητικών εγγράφων, προχωρώντας έτσι ένα ουσιαστικό βήμα προς την εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ελλάδα. Το τηλεφωνικό κέντρο εξυπηρέτησης πολιτών (1500) είναι επίσης ένα σημαντικό βήμα προς την πληροφόρηση των πολιτών. Για το σκοπό αυτό το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης προχώρησε στην έκδοση της εφημερίδας «Δημοσιογραφικά», που προωθεί προς τους πολίτες πληροφόρηση για σημαντικά θέματα της Δημόσιας Διοίκησης. Είναι αναρτημένη στην εθνική διαδικτυακή πύλη «Ερμής» και στον επίσημο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου.

11. Ένα Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών λειτουργεί μέσα στο ΥΠΕΚΑ δίνοντας πληροφορίες για τις αρμόδιες διευθύνσεις του Υπουργείου, την πληροφόρηση που είναι διαθέσιμη και αν είναι εφικτό φέρνει σε επαφή με τους αρμόδιους υπαλλήλους. Παρόμοια Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών ή Διευθύνσεις Δημοσίων Σχέσεων λειτουργούν και σε άλλα Υπουργεία για να παρέχουν συνδρομή στους πολίτες στις συναλλαγές του με τη δημόσια διοίκηση. Ένα Γραφείο Τύπου λειτουργεί σε κάθε υπουργείο, υπεύθυνο για την έκδοση δελτίων τύπου κι έτσι την ενημέρωση για τις δραστηριότητες του υπουργείου.

12. Ένα ειδικό γραφείο βοήθειας, που αποτελείται από υπαλλήλους ορισμένους ειδικά για ενημέρωση και βοήθεια σε σχετικά θέματα, έχει ιδρυθεί από τη Συντονιστική Μονάδα του Επιχειρησιακού Προγράμματος για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΠΠΕΡΑΑ) στο πλαίσιο του ΥΠΕΚΑ. Πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφόρηση που αφορά τις προτεραιότητες και δραστηριότητες αυτού του επιχειρησιακού προγράμματος μπορεί επίσης να βρει κανείς και στον επίσημο δικτυακό του τόπο (www.epper.gr) που ενημερώνεται διαρκώς. Εκπρόσωποι των περιβαλλοντικών ΜΚΟ συμμετέχουν στην Οργανωτική Επιτροπή. Η περιβαλλοντική πληροφόρηση είναι επίσης διαθέσιμη στον επίσημο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου (www.ypeka.gr) που έχει επανασχεδιαστεί πρόσφατα και ενημερώνεται διαρκώς. Η περιβαλλοντική πληροφόρηση άλλων υπουργείων

είναι διαθέσιμη στους δικούς επίσημους διαδικτυακούς τόπους. Στο ΥΠΕΚΑ καθώς και στην περιφερειακή διοίκηση, σχεδόν κάθε αρμόδιος υπάλληλος είναι υποχρεωμένος να ενημερώνει τους πολίτες για τα θέματα αρμοδιότητάς του. Το κοινό μπορεί να ζητά αντίγραφα των εγγράφων ή να μελετά τα έγγραφα προσωπικά. (βλ. παρακάτω κάτω από το άρθρο 5 παρ. 1).

13. Η πλειοψηφία των Αρχών ανέφερε ότι οι υπάλληλοι απαντούν στα αιτήματα των πολιτών ή των ΜΚΟ σχετικά με περιβαλλοντική πληροφορία είτε τηλεφωνικά είτε προσωπικά σε καθημερινή βάση. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι τηλεφωνικές επικοινωνίες μαγνητοφωνούνται προκειμένου να απαντηθούν σε εύλογο χρόνο.

14. Το Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥΓΑΠΕΖ) που ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 148/2009 για την περιβαλλοντική ευθύνη (εναρμόνιση με την Οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ΕΕ για την περιβαλλοντική ευθύνη σχετικά με την πρόληψη και αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας) δέχεται και ερευνά καταγγελίες σχετικά με περιβαλλοντικά ατυχήματα και ζημίες. Το ΣΥΓΑΠΕΖ αυτόν τον καιρό εκπονεί σχέδιο υπουργικής απόφασης σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης στην πληροφορία και την συμμετοχή του κοινού στα θέματα για τα οποία είναι υπεύθυνο.

15. Πολλοί Φορείς Διαχείρισης Ειδικά Προστατευόμενων Περιοχών τόνισαν ότι εκτός από την ανταπόκριση τους στα αιτήματα των ενδιαφερόμενων πολιτών, οργανώνουν εργαστήρια που κάνουν γνωστές τις βασικές περιβαλλοντικές αρχές σε μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης καθώς και στην κοινωνία πολιτών και τους δίνουν την ευκαιρία να ενημερωθούν για την τρέχουσα κατάσταση στα περιβαλλοντικά θέματα αποσκοπώντας στην ευαισθητοποίηση του κοινού και την προαγωγή της περιβαλλοντικής συμπεριφοράς.

16. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Περιβαλλοντικών Δράσεων (ΕΥΣΠΕΔ) ιδρύθηκε με το Νόμο 3617/2007 (ΦΕΚ Α'267) προκειμένου να εξασφαλίζει τη συμβατότητα των συγχρηματοδοτούμενων και μη περιβαλλοντικών παρεμβάσεων με τις προτεραιότητες της εθνικής και κοινοτικής και το θεσμικό πλαίσιο. Η ΚΥΑ 19883/2008 (ΦΕΚ Β'1957) όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 15078/2012 (ΦΕΚ Β'980) ρυθμίζει τη λειτουργία αυτής της Ειδικής Υπηρεσίας που αποσκοπεί στη συγκέντρωση και διάχυση της περιβαλλοντικής πληροφορίας στο κοινό σχετικά με προγράμματα και δράσεις καθώς και στη στήριξη του ΥΠΕΚΑ στη δημόσια διαβούλευση για θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της. Τελικά, το Εθνικό Περιβαλλοντικό Δίκτυο ιδρύθηκε με την ΚΥΑ 135259/2012.

Άρθρο 3, παράγραφοι 3 και 4

17. Στο πλαίσιο των δράσεων για περιβαλλοντική εκπαίδευση (ΠΕ) και εκπαίδευση για Αειφόρο ανάπτυξη (ΕΑΑ), η Ελλάδα συμμετέχει στις διαδικασίες της UNECE και της UNESCO σε ικανοποιητικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτών των διαδικασιών:

Η Ελλάδα εργάζεται σε βάθος για την προώθηση δράσεων σε εφαρμογή των τριών τομέων προτεραιότητας, όπως αποφασίστηκαν στην 7η Συνάντηση της Οργανωτικής Επιτροπής για την ΕΑΑ και συγκεκριμένα(α) να διασφαλίσει ότι υπάρχει σε κάθε σχολείο ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για Αειφόρο ανάπτυξη μέχρι το 2015, (β) να προωθήσει την εισαγωγή της ΕΑΑ στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών και (γ) να κατευθύνει την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση προς την υποστήριξη της αειφόρου ανάπτυξης και τη μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία, δια μέσου αποφάσεων και εγκυκλίων σε συμφωνία με το σχέδιο εργασιών που έχει υιοθετηθεί για την 3^η φάση της εφαρμογής της Στρατηγικής.

18. Η Ελλάδα συμμετέχει επίσης στο Προεδρείο της Οργανωτικής Επιτροπής της ΕΑΑ, στηρίζοντας, μεταξύ άλλων, την ενδυνάμωση της συνεργασίας και τις συνέργιες με άλλα όργανα που αρχίζουν να εμπλέκονται με τα θέματα ΕΑΑ, όπως η Ένωση για τη Μεσόγειο.

19. Η Εθνική Επιτροπή για ΕΑΑ έχει ιδρυθεί με τη συμμετοχή ΜΚΟ και μουσείων κλπ. Μια Εθνική Συντονιστική Επιτροπή δράσεων για την εκπαίδευση για Αειφόρο ανάπτυξη

ιδρύθηκε το 2011, αποτελούμενη από υπαλλήλους από συναρμόδιες διευθύνσεις Υπουργείων, την Ελληνική Επιτροπή της UNESCO, ακαδημαϊκούς και ειδικούς.

20. Το Υπουργείο Παιδείας έχει ξεκινήσει ένα πρόγραμμα δράσης για την δεκαετία για την ΕΑΑ στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών (2005-2014), εξειδικεύοντας στόχους για κάθε χρόνο και έχει προσκαλέσει του ΜΚΟ να συμμετάσχουν στην εφαρμογή του προγράμματος.

21. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ, που έχει ιδρυθεί για την εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά έχει αναλάβει τις εξής υποστηρικτικές δράσεις:

α) Εγκατάσταση και λειτουργία σχετικού δικτυακού τόπου

β) Μετάφραση των κατευθυντήριων εγγράφων σχετικά με την Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά

γ) Εκπαίδευση του προσωπικού των αρμόδιων αρχών, πληροφόρηση του κοινού και ευαισθητοποίηση (συνεχίζεται)

22. Με την υποστήριξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Υπουργείου Παιδείας (ΕΠΕΑΕΚ, που χρηματοδοτείται από κοινοτικά διαρθρωτικά ταμεία, το Ταμείο Συνοχής και εθνικούς πόρους) και σε συνεργασία με το ΥΠΕΚΑ, έχουν εγκριθεί προγράμματα που επικεντρώνονται στην ενδυνάμωση της ευαισθητοποίησης, της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της συμμετοχής σε αποφασιστικά όργανα προστατευόμενων περιοχών. Τα προγράμματα αυτά διεξάγονται από τους ΜΚΟ, ενώ η κύρια ομάδα στόχος είναι οι τοπικές κοινωνίες και τα διοικητικά όργανα.

23. Στο πλαίσιο της Δεκαετίας για ΕΑΑ, 19.000 προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και 18.000 προγράμματα εκπαίδευσης για την υγεία πραγματοποιήθηκαν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Κατά την περίοδο 2009-2012 τα εξής προγράμματα ολοκληρώθηκαν: Πρωτοβάθμια εκπαίδευση: 20.500 προγράμματα για περιβαλλοντική εκπαίδευση, 22.000 για υγειονομική περίθαλψη, Δευτεροβάθμια εκπαίδευση: 21.000 για περιβαλλοντική εκπαίδευση και 19.000 για υγειονομική περίθαλψη.

24. Υπάρχουν 35 εθνικά θεματικά δίκτυα, το καθένα σε 120 σχολεία. Τα θέματα τους συμπίπτουν με τις δραστηριότητες της ΕΑΑ.

25. Η κατάρτιση 29.650 εκπαιδευτικών είναι σε εξέλιξη. Τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ) παράγουν υλικό για την αειφόρο ανάπτυξη.

26. Όλα τα ακαδημαϊκά έτη της περιόδου 2005-2014 χαρακτηρίζονται από τις αρχές της αειφορίας στο πλαίσιο της Δεκαετίας για την ΕΑΑ.

27. Την χρονιά 2011-2012, σύμφωνα με τις Υπουργικές αποφάσεις που ορίζουν το πρόγραμμα διδασκαλίας της πρώτης και δεύτερης τάξης του Λυκείου, στο πλαίσιο του νέου μαθήματος που ονομάζεται «Έργο», οι μαθητές ζητείται να δουλέψουν σε ομάδες για μια από τις προτεινόμενες ενότητες του «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη».

28. Στα Επαγγελματικά Λύκεια, εισήχθη ένα ξεχωριστό μάθημα για την 1^η τάξη. Από τη χρονιά 2012-2013 η «Ειδική θεματική δραστηριότητα» αποτελεί μάθημα επιλογής του προγράμματος για τη 2^η και 3^η τάξη των Επαγγελματικών Λυκείων.

29. Τα (46) Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης είναι μονάδες του Υπουργείου Παιδείας, κάτω από τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης των Περιφερειών σε όλη τη χώρα. Τα προγράμματα που τρέχουν τα ΚΠΕ στοχεύουν στην εκπαίδευση των δασκάλων, ώστε να εφαρμόσουν με τη σειρά τους σχετικά προγράμματα με την ΕΑΑ στα σχολεία τους. Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2011/2012 πραγματοποιήθηκαν 184 σεμινάρια για 8745 δασκάλους και καθηγητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

30. Διεξάγονται κατ' έτος 8.000 προγράμματα με δραστηριότητες σχολικής ευαισθητοποίησης.

31. Τα σχολεία που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα της UNESCO (ASP) συνεχίζουν να εκπονούν προγράμματα σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για την ΕΑΑ μέσω μιας ολιστικής προσέγγισης, αξιοποιώντας το εκπαιδευτικό υλικό που έχει διατεθεί από την UNESCO (διαδικτυακό μάθημα, παιχνίδια κλπ).

32. Η Γενική Γραμματεία Πολιτισμού, στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ κυβερνητικών υπηρεσιών, συντονίζει την εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και μνημεία.

33. Το πρόγραμμα «Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές», που πραγματοποιήθηκε πιλοτικά τον Μάιο του 2012, συνεχίζεται και το 2013. Διεξάγεται η δεύτερη πιλοτική φάση και έχει εξαπλωθεί σε έξη ακόμα περιοχές με τη συμμετοχή πολλών μαθητών. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος παράχθηκε εκπαιδευτικό υλικό. Αποτελεί ένα σημαντικό εγχείρημα που υπογραμμίζει τη συνδρομή των μουσείων στη βιώσιμη διαχείριση της φύσης μέσω την Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ).

34. Το ΥΠΕΚΑ στηρίζει τις προσπάθειες για αφύπνιση της ευαισθητοποίησης δίνοντας προτεραιότητα στα θέματα πληροφόρησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης.

35. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Περιβαλλοντικών Δράσεων (ΕΥΣΠΕΔ) έχει οργανώσει ένα εργαστήριο πάνω στις Ευρωπαϊκές οδηγίες 92/43/ΕΚ και 79/409/ΕΚ για τα μέλη των Φορέων Διαχείρισης των Ειδικά Προστατευόμενων Περιοχών στη Στροφιλιά το 2013.

36. Επίσης, η ΕΥΣΠΕΔ είναι υπεύθυνη για προγράμματα ευαισθητοποίησης σχετικά με την ολοκληρωμένη Διαχείριση Θαλάσσιων και Εσωτερικών υδάτων και προς αυτήν την κατεύθυνση οργανώνονται εκπαιδευτικά προγράμματα για τοπικές κοινωνίες, σχολεία και ενδιαφερόμενους πολίτες.

37. Το Μεσογειακό Γραφείο Πληροφόρησης (ΜΙΟ- ECSDE) έχει ιδρύσει τον Κύκλο των Δημοσιογράφων της Μεσογείου για το Περιβάλλον και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη σε επίπεδο Μεσογείου.

38. Το ΥΠΕΚΑ στηρίζει την πρωτοβουλία του MEDIES το οποίο είναι μια Πρωτοβουλία τύπου II της Παγκόσμιας Συνδιάσκεψης για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (WSSD). Ο σκοπός του είναι η διευκόλυνση της εκπαιδευτικής κοινότητας ώστε να συνδράμει με τη σειρά της στην Ατζέντα 21 και τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας, διαμέσου της επιτυχούς εφαρμογής καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Για το σκοπό αυτό, κάθε χρόνο διοργανώνεται ένα εργαστήριο με συμμετοχή και στελεχών του ΥΠΕΚΑ. Μεταξύ των εισηγητών το Νοέμβριο του 2013 ήταν και το Εθνικό Εστιακό Σημείο της Σύμβασης Άρχους. Επίσης, διεξάγεται ένας διαγωνισμός "AthinaCh4" στο πλαίσιο του προγράμματος ATHENS ATTICA 2014 για νέους αρχιτέκτονες.

39. Πρόγραμμα Αναπτυξιακής Παρέμβασης του ΥΠΕΚΑ για την περίοδο 2010 έως 2015: Μεταξύ των τεσσάρων πυλώνων του είναι η ενδυνάμωση των μηχανισμών και θεσμών περιβαλλοντικής διακυβέρνησης μέσω μιας σειράς δράσεων. Ο συνολικός αναπτυξιακός προϋπολογισμός κάτω από αυτόν τον πυλώνα ανέρχεται στο ποσό είναι 846,7 εκατομμύρια ευρώ και αναμένεται να δημιουργήσει πάνω από 2.400 θέσεις εργασίας.

40. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος έχει σχεδιάσει το 2010 ένα «Πρόγραμμα Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων για την Αληθινή Οικονομία» στοχεύοντας στην αύξηση των αναπτυξιακών επενδύσεων, αναμορφώνοντας την παραγωγική βάση της οικονομίας, αναζωογονώντας την οικονομική δραστηριότητα, εξισορροπώντας την αγροτική δραστηριότητα, δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας και μειώνοντας την ανεργία. Στις αρχές του και τα προαπαιτούμενα περιλαμβάνονται επενδύσεις στην εκπαίδευση, στην επέκταση της γνωστικής βάσης, στην καινοτομία και τις νέες τεχνολογίες. Το Πρόγραμμα εισάγει μια διατομεακή προσέγγιση με τέσσερις θεματικούς πυλώνες:

- Αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής και μετάβαση σε μια ανταγωνιστική οικονομία χαμηλής κατανάλωσης άνθρακα (π.χ. με προώθηση της διεύθυνσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), διαχείριση της ζήτησης και εξοικονόμησης ενέργειας, αύξηση της ενεργειακής επάρκειας κ.λ.π.).
- Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πηγών (π.χ. ολοκληρωμένη διαχείριση οικοσυστημάτων, υδάτινων και δασικών πόρων, διαχείριση και σχεδιασμός κινδύνων, αποκατάσταση και διατήρηση φυσικού τοπίου).

- Βελτίωση της ποιότητας της ζωής βασισμένη σε μια φιλοπεριβαλλοντική προσέγγιση (π.χ. βελτίωση της κοινωνικής συνοχής και της παραγωγικότητας, αναζωογόνηση των αγροτικών και υποβαθμισμένων αστικών περιοχών, βιώσιμη κινητικότητα, ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων κλπ).
- Ενδυνάμωση των θεσμικών εργαλείων και μηχανισμών για περιβαλλοντική διακυβέρνηση (π.χ. ενδυνάμωση των εργαλείων επιθεώρησης, βελτίωση της δημόσιας πρόσβασης στην περιβαλλοντική πληροφορία, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση κλπ).

41. Οι τοπικές λιμενικές αρχές σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση οργανώνουν ή συνδράμουν το ήδη υπάρχον δίκτυα εθελοντών από οικολογικές οργανώσεις, εκπολιτιστικούς συλλόγους, ομοσπονδίες και σωματεία, τουριστικές ενώσεις, σωματεία αλιείων – προσκόπων, μαθητικών συλλόγων κλπ. Που μετέχουν σε εθελοντικούς καθαρισμούς ακτών τακτικά. Η Διεύθυνση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου διοργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια για τις λιμενικές αρχές και Περιφερειακών Σταθμών Καταπολέμησης Ρύπανσης για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και σχετικά με τις νέες τεχνικές για την αντιμετώπιση των περιστατικών θαλάσσιας ρύπανσης όπως και σχετικά με την σωστή ανταπόκριση σε ερωτήματα- καταγγελίες των πολιτών.

42. Σχετικά με δράσεις ευαισθητοποίησης αρκετές αρχές (Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου/ Διεύθυνσης Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος, Υπουργείο Παιδείας, ΣΥΓΑΠΕΖ/ΥΠΕΚΑ) αναφέρουν ότι διοργανώνουν ημερίδες και σεμινάρια επιδιώκοντας τη μέγιστη δυνατή συμμετοχή αρμόδιων φορέων προκειμένου να γνωστοποιήσουν το έργο τους.

Άρθρο 3, παράγραφος 4

43. Στην Ελλάδα, το κοινό και οι Μη Κυβερνητικοί Οργανισμοί (ΜΚΟ) μπορούν να υποβάλουν σχόλια και προτάσεις για τα περιβαλλοντικά θέματα κατά τα προκαταρκτικά στάδια της διαδικασίας λήψης απόφασης καθώς και κατά τη διάρκεια της δημόσιας διαβούλευσης. Οι ΜΚΟ είναι επίσημα εγγεγραμμένοι σε μητρώα και αναγνωρισμένοι εταίροι σε πολλά υπουργεία. Δεν υπάρχει ένας μοναδικό φορέας υπεύθυνος για την καταγραφή των ΜΚΟ που ενεργοποιούνται είτε σε γενικά είτε σε περιβαλλοντικά θέματα. Το 2007 το ΥΠΕΚΑ είχε καταγράψει περίπου 260 ΜΚΟ. Εκτός από αυτό, μητρώα τηρούνται και από το Υπουργείο Εξωτερικών για διαφορετικούς σκοπούς. Η αρμόδια Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΥΔΑΣ) έχει καταγράψει από το 2000 ΜΚΟ ενεργούς σε όλους τους τομείς (π.χ. ιατρικούς, ανθρωπιστικούς, περιβαλλοντικούς, εκπαιδευτικούς) εφόσον εκπληρώνουν κάποια κριτήρια ποιότητας και είναι έτσι επιλέξιμοι για κρατική χρηματοδότηση για να εφαρμόσουν, ως ενδιάμεσοι, την αναπτυξιακή βοήθεια και τα προγράμματα συνεργασίας προς όφελος αναπτυσσόμενων/ τρίτου κόσμου χωρών. Επίσης, το ΥΠΕΚΑ τηρεί μητρώο των ΜΚΟ που έχει κατά καιρούς χρηματοδοτήσει, είτε πάγια είτε για διεξαγωγή συγκεκριμένων έργων μετά από συγκεκριμένη πρόσκληση

44. Σύμφωνα με τη νομοθεσία για την προστασία και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πότων στην Ελλάδα (Νόμος 3199/2003, άρθρο 3 παρα. 6 και άρθρο 6) που ενσωματώνει τις απαιτήσεις για δημόσια συμμετοχή της οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά (2000/60/ΕΚ), η ενεργός εμπλοκή των ενδιαφερόμενων μερών εξασφαλίζεται με την εκπροσώπηση τους στο Εθνικό και περιφερειακό Συμβούλιο για τα Νερά (στις 13 υδάτινες περιοχές) που έχουν δημιουργηθεί σαν μέρος της διοικητικής διάρθρωσης της χώρας. Το Εθνικό και 13 Περιφερειακά Συμβούλια είναι συμβουλευτικά σώματα, στα οποία εκπροσωπούνται οι ενδιαφερόμενες ομάδες σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, όπως εμπλεκόμενοι οργανισμοί ΜΚΟ κλπ.

45. Σύμφωνα με τους Νόμους 1650/1985 και 2742/1999, (27) Φορείς Διαχείρισης έχουν ιδρυθεί στις προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας. Κάποιοι από αυτούς καταργήθηκαν ή συγχωνεύτηκαν με το Νόμο 4109/2013 (ΦΕΚ Α 16), οπότε ο αριθμός τους έχει περιοριστεί σε (13). Τα Διοικητικά Συμβούλια αυτών των Φορέων απαρτίζονται από εκπροσώπους των κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, τοπικών ομάδων ενδιαφερόμενων, ερευνητών και ΜΚΟ. Οι Φορείς Διαχείρισης στηρίζονται οικονομικά από το Τρίτο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης και εθνικούς πόρους. Επιπλέον, η Επιτροπή Natura 2000 (που προβλέπεται από το Νόμο 2742/1999) απαρτίζεται από εκπροσώπους από υπουργεία, πανεπιστήμια και ΜΚΟ.

46. Αναπτύσσεται το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο (EAN), στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης για την περίοδο 2007-2013, που αποσκοπεί στην ανταλλαγή πληροφορίας μεταξύ των οργανισμών που ασχολούνται με την αγροτική ανάπτυξη και περιλαμβάνει ως μέλη Επιμελητήρια, Ερευνητικά Κέντρα, περιβαλλοντικές οργανώσεις, Ομάδες Τοπικής Δράσης LEADER καθώς και Υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής, που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση ή/και εφαρμογή Μέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ)

Άρθρο 3, παράγραφος 7

47. Η Ελλάδα προωθεί τις αρχές της Σύμβασης για διαφάνεια, πρόσβαση στην πληροφόρηση και δημόσια συμμετοχή σε διεθνή φόρουμ, διεθνείς περιβαλλοντικές διαπραγματεύσεις και διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Το ΥΠΕΚΑ και άλλα Υπουργεία προσκαλούν εκπρόσωπους των ΜΚΟ να συμμετέχουν σαν ειδικοί σε διεθνείς συναντήσεις. Επίσης, οι ΜΚΟ μπορούν να συμμετέχουν σε προπαρασκευαστικές συναντήσεις σε εθνικό επίπεδο ενόψει διεθνών συναντήσεων.

48. Η Ελλάδα μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών στηρίζει, συντονίζει και συνδράμει ΜΚΟ και άλλους οργανισμούς στην εφαρμογή αναπτυξιακών προγραμμάτων, σύμφωνα με τους στόχους της χιλιετίας στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, δίνοντας το βάρος στην καταπολέμηση της φτώχειας. Το Υπουργείο Εξωτερικών μέσω της Υπηρεσίας Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας χειρίζεται τις σχέσεις της Ελλάδας με την Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), συμμετέχοντας στις Ομάδες Εργασίας του και τα Συμβούλια Υπουργών.

49. Η Ελλάδα είχε τον ηγετικό ρόλο στη Μεσογειακή Συνιστώσα της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας για το Νερό (MED EUWI), η οποία από το 2002 αποτέλεσε την πλατφόρμα για την προώθηση στρατηγικών συνεργασιών μεταξύ της ΕΕ και των Μεσογειακών χωρών, καθώς και μεταξύ κυβερνήσεων, κοινωνίας των πολιτών και ιδιωτικού τομέα. Πρόσφατη εξέλιξη ήταν η έναρξη των «Διαλόγων Πολικής των χωρών» για το νερό για τις Μεσογειακές χώρες που δεν είναι μέλη της ΕΕ.

50. Η Ελλάδα συμμετείχε στις Συναντήσεις των Μερών των Συμβάσεων / Πρωτοκόλλων που είναι συμβαλλόμενο μέρος, συμπεριλαμβανομένης της Διάσκεψης του Ρίο +20.

51. Η Ελλάδα συμμετέχει στα ακόλουθα προγράμματα:

A) Το Πρόγραμμα των Συνεργαζόμενων Σχολείων, σε συνεργασία με τον οργανισμό που έχει ηγετικό ρόλο την UNESCO. Τα προγράμματα έχουν εφαρμοστεί στο πλαίσιο της Δεκαετίας της UNESCO για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ) από 20 από τα 80 σχολεία που συμμετέχουν στο δίκτυο.

B) Το Νοτιοανατολικό Μεσογειακό Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα (SEMEP), ένα δίκτυο από 40 σχολεία. Άρχισε σαν πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

52. Η Διεύθυνση για την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος παρέχει συνεχώς πληροφόρηση στα θεσμικά όργανα της Ελληνικής ναυτιλιακής βιομηχανίας και άλλους

εξειδικευμένους οργανισμούς, όπως το ΕΛΚΕΘΕ (Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιας Εκπαίδευσης) για τις διεθνείς συναντήσεις για το περιβάλλον, δίνοντας τους την ευκαιρία να συμμετέχουν.

53. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Περιβαλλοντικών Δράσεων (ΕΥΣΠΕΔ) είναι το όργανο που μερινά για την εφαρμογή του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Περιοχής. Σε αυτό το πλαίσιο η Ελλάδα έχει υπογράψει ένα Μνημόνιο Κατανόησης με τη Νορβηγία, την Ισλανδία και το Λιχτενστάιν για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση Θαλάσσιων και Εσωτερικών Υδάτων. Η ΕΥΣΠΕΔ έχει συντάξει ένα σχέδιο για αυτό το σκοπό μετά από ευρεία δημόσια διαβούλευση, όπως προβλέπεται από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό για την εφαρμογή του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Περιοχής.

Άρθρο 3, παράγραφος 8

54. Υπάρχει ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο στην Ελλάδα, όπως έχει ήδη αναφερθεί, που διασφαλίζει την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται από τη Σύμβαση. Το δικαίωμα της πρόσβασης στην πληροφόρηση προβλέπεται και από το Σύνταγμα και τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

55. Σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Συντάγματος όλοι οι Έλληνες πολίτες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου. Επίσης, οι πολίτες έχουν κατοχυρωμένο συνταγματικά το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης. Τα άρθρα από 4 έως 25 του Συντάγματος αφορούν στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος για ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, της συμμετοχής στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας και της αναγνώρισης της αξίας της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

56. Κάθε πράξη του Κράτους πρέπει να είναι σε συμμόρφωση με το νόμο και να προβλέπεται από αυτόν.

57. Οι πολίτες, στο πλαίσιο της προστασίας τους, έχουν δυνατότητες για επανεξέταση της υπόθεσης τους σε διοικητικό και δικαστικό επίπεδο, καθώς και δυνατότητα για επιδίωξη αποζημίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του αστικού κώδικα (βλέπε άρθρο 9).

58. Το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης έχει εκδώσει τον «Οδηγό Ορθής Διοικητικής Συμπεριφοράς» και τα «Δικαιώματα των πολιτών και των επιχειρήσεων στις συναλλαγές τους με τις δημόσιες υπηρεσίες», επιδιώκοντας να ενημερώσει το κοινό για τα δικαιώματα του, και τα δυο αναρτημένα στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου.

IV. ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3

59. Τα εμπόδια και τα προβλήματα που προσδιορίστηκαν από τις εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές είναι τα εξής:

- Μικρή (ανεπαρκής) οικονομική στήριξη της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης
- Έλλειψη συνεργασίας μεταξύ συναρμόδιων αρχών ή ακόμη και τμημάτων της ίδιας αρχής αποτελούν σημαντικό εμπόδιο για την εφαρμογή μιας Σύμβασης που απαιτεί συνεργασία πολλών υπουργείων, τομέων και αποκεντρωμένης διοίκησης και δημοτικών αρχών.
- Έλλειψη ικανοποιητικών οικονομικών πόρων εξ αιτίας της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης
- Επιφυλακτικότητα των αρχών: σύμφωνα με τον Συνήγορο του Πολίτη οι δημόσιες αρχές είναι ακόμα επιφυλακτικές στο να επιτρέψουν πρόσβαση σε όλη την περιβαλλοντική πληροφορία, παρ' όλο που η εθνική νομοθεσία έχει συγκεκριμένες ρυθμίσεις επ' αυτού, και σύμφωνα με την άποψη του Συνηγόρου υπάρχει ακόμη

περιθώριο βελτίωσης στην κουλτούρα των δημοσίων υπαλλήλων σχετικά με αυτό το θέμα.

- Δημόσια διοίκηση σε μετάβαση: η Ελληνική κυβέρνηση είναι στη διαδικασία της αναδιοργάνωσης της δομής της δημόσιας διοίκησης προκειμένου να γίνει πιο αποτελεσματική και να παρέχει καλύτερες υπηρεσίες στους πολίτες. Στο πλαίσιο αυτής της οργανωτικής αναδιοργάνωσης υπό εξέλιξη στο ΥΠΕΚΑ, επιδιώκεται η βελτίωση του οριζόντιου συντονισμού σε κεντρικό επίπεδο, η βελτιστοποίηση της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων, η προώθηση της διοικητικής επάρκειας και αποκέντρωση αρμοδιοτήτων, ο εκσυγχρονισμός, ο εξορθολογισμός και η προσαρμογή στα διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα.
- Καθυστερήσεις στις διοικητικές διαδικασίες, οι οποίες οφείλονται στην υποστελέχωση κάποιων υπηρεσιών της κεντρικής και αποκεντρωμένης διοίκησης, είτε/και τη μειωμένη εξειδίκευση των δημοσίων υπαλλήλων, ειδικά όταν απαιτείται συνεργασία μεταξύ διαφορετικών υπηρεσιών.

VI. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3

<http://www.ypeka.gr>,

<http://www.mfa.gr>,

<http://www.yen.gr>,

<http://www.ypepth.gr>,

www.remth.gr,

<http://www.medies.net>,

www.epperaa.gr,

<http://www.agrotikianaptixi.gr/index.php?obj=4c177c316a3ccb>,

<http://www.agrotikianaptixi.gr/index.php?obi=4c1776c316a3cch>,

[http://www.agrotikianaptixi.gr/index.php?obj=f37198c7cdaff10d\(INFODESK\)](http://www.agrotikianaptixi.gr/index.php?obj=f37198c7cdaff10d(INFODESK)),

www.kalamas-cherontas.gr, fdkal-ach.blogspot.com

VII. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ, ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4

Σχετικοί ορισμοί

60. Όσων αφορά τους σχετικούς ορισμούς στο άρθρο 2 και την απαίτηση για έλλειψη διακρίσεων του άρθρου 3, βλέπε πληροφορία κάτω από το άρθρο 5 της Σύμβασης. Δεν έχουν αναφερθεί ιδιαίτερες δυσκολίες στην ερμηνεία του ορισμού «περιβαλλοντική πληροφορία». Περιορισμένες δυσκολίες σε κάποιες περιπτώσεις που αφορούν την υπαγωγή στις εξαιρέσεις και ειδικότερα στο κατά πόσον εμπίπτει η ζητούμενη πληροφορία στο βιομηχανικό απόρρητο. Μια γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (υπ' αριθμό 135/2010) αντιμετώπισε αυτό το θέμα και κατέληξε θετικά προς την εκχώρηση σχετικών εγγράφων.

Άρθρο 4, παράγραφος 1

61. Σύμφωνα με το Νόμο 3422/12-2-2005 (ΦΕΚ Α'303/2005), οι δημόσιες αρχές σε απάντηση μιας αίτησης για περιβαλλοντική πληροφορία, οφείλουν να τη χορηγούν στο κοινό, χορηγώντας όπου χρειάζεται και αντίγραφα των εγγράφων που την περιέχουν. Το άρθρο 7 της ΚΥΑ 11764/653/2006 επίσης προβλέπει ότι οι δημόσιες αρχές παρέχουν αντίγραφα των ζητούμενων εγγράφων μετά από αίτηση, ενώ προβλέπονται και εξαιρέσεις σχετικά με τη μορφή της ζητούμενης πληροφορίας (βλέπε κάτω από το άρθρο 4 παρα. 1 (β)).

Το Άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΦΕΚ Α' 45/9-3-1999), αναφερόμενο στην πρόσβαση στα έγγραφα ρυθμίζει παρόμοια ζητήματα.

Άρθρο 4, παράγραφος 1(α)

62. Στην Ελλάδα, καθένας έχει δικαίωμα πρόσβασης στην περιβαλλοντική πληροφορία, χωρίς την επίκληση εννόμου συμφέροντος κατ' αρχήν σύμφωνα με το νόμο 3422/12-12-2005 (ΦΕΚ Α' 303/2005). Επίσης, διασφαλίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1 της ΚΥΑ 11764/653/2006 (ΦΕΚ Β' 327/17-3-2006). Σύμφωνα με το παραπάνω άρθρο, κάθε φυσικό και νομικό πρόσωπο μπορεί να έχει πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφορία υποβάλλοντας σχετική έγγραφη αίτηση χωρίς την επίκληση εννόμου συμφέροντος. Η έγγραφη αίτηση καταγράφεται στο πρωτόκολλο της δημόσιας αρχής παίρνει έναν συγκεκριμένο αριθμό και χορηγείται στον αιτούντα απόδειξη παραλαβής της αίτησης του.

63. Οι δημόσιες αρχές, στην πλειοψηφία τους, χορηγούν την ζητούμενη πληροφορία που κρατείται από αυτές ή για αυτές σε κάθε αιτούντα. Όμως, εξ αιτίας έλλειψης προσωπικού και φόρτου εργασίας οι προθεσμίες που έχουν τεθεί από τον νόμο δεν γίνονται πάντα σεβαστές. Το κύριο εμπόδιο που αναφέρεται είναι έλλειψη ανθρώπινων και άλλων πόρων (προσωπικό και χρηματοδότηση). Αν μια αίτηση είναι διατυπωμένη πολύ γενικά, η δημόσια αρχή ζητά από τον αιτούντα να εξειδικεύσει το αίτημά του, παρέχοντας του σχετική βοήθεια.

64. Αν η ζητούμενη πληροφορία δεν κρατείται από την δημόσια αρχή στην οποία απευθύνεται η αίτηση, τότε διαβιβάζεται στην αρμόδια αρχή, συνήθως αλλά όχι πάντα σε 3 ημέρες, εξ αιτίας περιορισμένων ανθρώπινων πόρων και ο αιτών ενημερώνεται ανάλογα.

65. Σύμφωνα με το Σύνταγμα (Άρθρο 10), η αρμόδια αρχή υποχρεούται να απαντά σε αιτήσεις για πληροφόρηση και χορηγεί έγγραφα (βλέπε άρθρο 3). Σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 1 του Νόμου 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας), κάθε ενδιαφερόμενος δικαιούται να έχει πρόσβαση σε διοικητικά έγγραφα, υποβάλλοντας σχετική αίτηση. Η συνδρομή εννόμου συμφέροντος απαιτείται μόνο για τη χορήγηση ιδιωτικών εγγράφων που κρατούνται από τις δημόσιες αρχές και αφορούν τον αιτούντα (άρθρο 5, παρ. 2 του Νόμου 2690/1999). Τέλος η οδηγία 2003/98/ΕΚ για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα έχει ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη με το Νόμο 3448/2006.

Άρθρο 4, παράγραφος 1(β)

66. Λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα στην παραπάνω παράγραφο (κάτω από το άρθρο 4 παρα. 1) και σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1(β), υποπαράγραφοι (i) και (ii) της Σύμβασης, όπως έχει κυρωθεί με το νόμο 3422/2005 και το άρθρο 3, παράγραφος 7 της ΚΥΑ 11764/653/2006, η μορφή της ζητούμενης πληροφορίας παρέχεται ως ακολούθως: όταν ο αιτών ζητά από τη δημόσια αρχή την παροχή της πληροφορίας σε συγκεκριμένη μορφή (συμπεριλαμβανομένης και της μορφής του εγγράφου), η δημόσια αρχή το κάνει εκτός και αν είναι ήδη διαθέσιμη στο κοινό σε άλλη μορφή. Περισσότερες λεπτομέρειες για αυτό το θέμα ρυθμίζονται από την προαναφερόμενη ΚΥΑ (άρθρο 3 παρ. 7).

Άρθρο 4, παράγραφος 2

Η νομοθεσία και η πληροφορία κάτω από αυτό το άρθρο παραμένουν οι ίδιες με την προηγούμενη έκθεση.

Άρθρο 4, παράγραφοι 3 και 4

Η νομοθεσία και η πληροφορία κάτω από αυτό το άρθρο παραμένουν οι ίδιες με την προηγούμενη έκθεση.

Άρθρο 4, παράγραφος 5

Η νομοθεσία και η πληροφορία κάτω από αυτό το άρθρο παραμένουν οι ίδιες με την προηγούμενη έκθεση.

Άρθρο 4, παράγραφος 6

Η νομοθεσία και η πληροφορία κάτω από αυτό το άρθρο παραμένουν οι ίδιες με την προηγούμενη έκθεση.

Άρθρο 4, παράγραφος 7

Η νομοθεσία και η πληροφορία κάτω από αυτό το άρθρο παραμένουν οι ίδιες με την προηγούμενη έκθεση.

Άρθρο 4, παράγραφος 8

Η νομοθεσία και η πληροφορία κάτω από αυτό το άρθρο παραμένουν οι ίδιες με την προηγούμενη έκθεση.

VIII. ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4

67. Τα εμπόδια που αναφέρουν οι εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές είναι:

A) Έλλειψη πόρων (προσωπικού, χρημάτων για αντίγραφα κλπ)

B) Διοικητικό βάρος λόγω έλλειψης προσωπικού και σε κάποιες περιπτώσεις το αίτημα είναι πολύ γενικό ή παράλογο και οι υπάλληλοι χρειάζεται να βοηθήσουν τον αιτούντα να εξειδικεύσει ή να υποβάλει συνοδευτικά έγγραφα με περισσότερες λεπτομέρειες

Γ) Καθυστερήσεις που οφείλονται στην πολυπλοκότητα της ζητούμενης πληροφορίας, η οποία χρειάζεται χρόνο και συνεργασία με άλλες υπηρεσίες για να χορηγηθεί

Δ) Περιορισμένες δυσκολίες που αφορούν την ερμηνεία του όρου «περιβαλλοντική πληροφορία»

Ε) Μη συστηματική τήρηση αρχείων από κάποιες υπηρεσίες

Στ) Έλλειψη υλικής και τεχνολογικής υποδομής (έλλειψη τήρησης αρχείων μελετών, έλλειψη ηλεκτρονικών υπολογιστών και προγραμμάτων για την τήρηση δεδομένων), έλλειψη ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης, αυξανόμενος όγκος δουλειάς και εγγράφων προς διανομή (σε περιφερειακό επίπεδο υπάρχει ανάγκη για διεξαγωγή περιβαλλοντικών ελέγχων), έλλειψη επικοινωνίας ανάμεσα σε Υπουργεία και Περιφερειακές υπηρεσίες, έλλειψη εκπαιδευμένου προσωπικού (αναφέρεται από περιφερειακές υπηρεσίες)

Ζ) Έλλειψη κατάλληλης υποδομής των υπηρεσιών και ακολούθως δυσκολία στην δημόσια πρόσβαση στα περιβαλλοντικά στοιχεία (σύμφωνα με τον Συνήγορο του Πολίτη).

Η) Έλλειψη εμπειρίας των υπαλλήλων στα περιβαλλοντικά θέματα: Σύμφωνα με την άποψη ενός ΜΚΟ όσο πιο έμπειρος είναι ο υπάλληλος στα περιβαλλοντικά θέματα τόσο πιο ολοκληρωμένη η απάντηση. Περισσότερες δυσκολίες αντιμετωπίζουν οι τοπικές αρχές (δήμοι). Παρ' όλα αυτά, γενικά οι αρχές αναφέρουν ότι γνωρίζουν τις ρυθμίσεις της Σύμβασης Άαρχους, παρ' ολο που μπορεί να συμβαίνουν καθυστερήσεις.

Θ) Απόσταση της αρμόδιας υπηρεσίας από τον τόπο κατοικίας του πολίτη (σε περίπτωση που η διαθέσιμη βάση με στοιχεία βρίσκεται στην έδρα της περιφέρειας του και πρέπει να ταξιδέψει ως εκεί με δικά του έξοδα)

Ι) Έλλειψη διαλειτουργικότητας μεταξύ των βάσεων δεδομένων.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4

68. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αναφέρει ότι όταν απειλείται η δημόσια υγεία σχετικά με τα προϊόντα αλιείας ειδοποιούνται αμέσως όλες οι περιφερειακές αρχές.

69. Η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (ΕΥΕΠ) είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή ελέγχων για τη συμμόρφωση των έργων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα με τους όρους των περιβαλλοντικών τους αδειών. Τα αποτελέσματα των ελέγχων καθώς και περιοδικές εκθέσεις αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ. Οι Επιθεωρητές απαντούν σε καθημερινή βάση σε προφορικές ή γραπτές αιτήσεις των πολιτών σχετικά με τα θέματα αρμοδιότητάς τους. Τα τελευταία τρία χρόνια κάποιες αιτήσεις απορρίφθηκαν μόνο γραπτά και μόνο εφόσον ενέπιπταν στενά μέσα στις εξαιρέσεις του άρθρου 4 της Σύμβασης.

70. Η Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος (ΕΥΠΕ) και οι άλλες αρμόδιες υπηρεσίες παρέχουν κατόπιν αιτήσεως τα έγγραφα που αφορούν φακέλους εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων και στρατηγικών εκτιμήσεων επιπτώσεων που υποβάλλονται σε αυτές, εφόσον έχει άρχισε η διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης. Δεν παρέχονται εσωτερικά γνωμοδοτικά έγγραφα που αφορούν υποθέσεις που εκκρεμούν στα δικαστήρια.

71. Ο νόμος 3937/2011 (ΦΕΚ Α'60/2011) για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας προβλέπει τη δημιουργία ειδικής ιστοσελίδας του ΥΠΕΚΑ όπου πρέπει να αναρτώνται κάθε πληροφορία σχετική με τις Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές.

72. Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης της Στερεάς – Θεσσαλίας αναφέρει ότι έχει αναπτύξει δική της βάση δεδομένων με περιβαλλοντική πληροφορία προκειμένου να διευκολύνει την καθημερινή εργασία των υπηρεσιών της και ταυτόχρονα να μπορούν να απαντούν στους ενδιαφερόμενους πολίτες.

73. Σύμφωνα με τις απόψεις μικρού αριθμού πολιτών κατά το στάδιο της διαβούλευσης η μέχρι τώρα ανάρτηση της έκθεσης συμμόρφωσης με τη Σύμβαση Άαρχους καθώς και άλλων εκθέσεων που περιέχουν περιβαλλοντική πληροφορία μόνο στην αγγλική γλώσσα αποτελεί εμπόδιο για την ελεύθερη πρόσβαση του κοινού στην περιβαλλοντική πληροφορία. Επίσης, έχουν καταγραφεί δυο διαμαρτυρίες για απροθυμία των υπηρεσιών να χορηγήσουν την αιτούμενη περιβαλλοντική πληροφορία σε ψηφιακή μορφή και μέσω διαδικτύου, επικαλούμενες προστασία πνευματικών δικαιωμάτων των μελετητών

ΙΧ. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4

- <http://et.diaugeia.gov.gr>
- www.minagric.gr
- www.ypeka.gr
- www.ggb.gr
- www.agrotikianaptixi.gr
- www.apdhthst.gov.gr

Χ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ, ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5

74. Ο Νόμος 3422/2005 προβλέπει τη συλλογή και διάχυση της περιβαλλοντικής πληροφορίας. Επιπλέον, το άρθρο 7 της ΚΥΑ 11764/653/2006 (ΦΕΚ Β'327/17-3-2006), με την οποία ενσωματώθηκε η Οδηγία 2003/4/ΕΚ ρυθμίζει τη διάχυση της περιβαλλοντικής πληροφορίας μέσω ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων και δημόσιων δικτύων επικοινωνίας.

75. Οι σχετικοί ορισμοί του άρθρου 2 και η απαίτηση για έλλειψη διακρίσεων του άρθρου 3 της Σύμβασης απαντώνται στο Νόμο 3422/2005 με τον οποίο κυρώθηκε η Σύμβαση. Οι ίδιοι ορισμοί συναντώνται και στο άρθρο 2της ΚΥΑ 11764/653/2006, με την οποία ενσωματώθηκε η Οδηγία 2003/4/ΕΚ.

76. Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 4, παράγραφοι 1,2 και 3 του Συντάγματος (1975/1986/2001) όλοι οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου. Οι γυναίκες και οι άνδρες

έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις. Όλα τα άτομα που έχουν τις προϋποθέσεις για υπηκοότητα όπως ορίζεται από το νόμο είναι Έλληνες πολίτες. Στο άρθρο 5 (α) παράγραφοι 1 και 2 του Συντάγματος αναφέρεται ότι όλοι έχουν πρόσβαση στην πληροφορία όπως ορίζεται από το νόμο και όλοι δικαιούνται να συμμετέχουν στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Επίσης, ο Νόμος 3304/2005 για την «εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξάρτητα από φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, σωματική αναπηρία, ηλικία ή γενετήσιο προσανατολισμό» αποτελεί ορόσημο στην προώθηση της αρχής της ισότητας και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα. Με τον παραπάνω νόμο ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη δυο Οδηγίες: Η Οδηγία 2000/78 και 2000/43 « για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της καταπολέμησης των διακρίσεων για λόγους φυλής, εθνικότητας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, σωματικής αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού».

77. Στην Ελλάδα υπάρχουν δυο φορείς με παρόμοιες αρμοδιότητες σχετικά με την καταπολέμηση των διακρίσεων στον ιδιωτικό τομέα: Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, του οποίου η αρμοδιότητα καλύπτει κανονικά εργασιακά συμβόλαια και η Επιτροπή Ίσης Μεταχείρισης του Υπουργείου Δικαιοσύνης (Νόμος 3304/2006, ΦΕΚ Α'16) της οποίας η αρμοδιότητα καλύπτει τον υπόλοιπο ιδιωτικό τομέα και το δημόσιο. Επίσης, Η Γενική Γραμματεία Ισότητας του Υπουργείου Εσωτερικών παίζει σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και την ισότητα των φύλων. Ταυτόχρονα, μια Μόνιμη Επιτροπή για την Ισότητα και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα καθώς και μια Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας λειτουργούν στο πλαίσιο του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

Άρθρο 5, παράγραφος 1 (α)

78. Το ΥΠΕΚΑ συνεισφέρει τακτικά στο Ευρωπαϊκό Περιβαλλοντικό Δίκτυο Πληροφόρησης και Παρατήρησης (EIONET) Ροές Δεδομένων Προτεραιότητας. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος επίσης συνεργάζεται στενά με την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία για τους περιβαλλοντικούς δείκτες, η οποία συνεργάζεται με την Eurostat και τις Εθνικές Στατιστικές Αρχές άλλων χωρών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

79. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος συλλέγει και ενημερώνει στοιχεία για:

- (1) Παρακολούθηση δεικτών ποιότητας της ατμόσφαιρας
- (2) Παρακολούθηση ποιότητας και ποσότητας νερού και οικολογικής κατάστασης
- (3) Παρακολούθηση δεικτών αερίων εκπομπών (κυρίως βιομηχανικών)
- (4) Προγράμματα παρακολούθησης καύσης και καυσίμων
- (5) Κατάλογος τοπικών αρχών που ασχολούνται με διαχείριση
- (6) Παρακολούθηση θορύβου
- (7) Παρακολούθηση περιβαλλοντικών ελέγχων
- (8) Μητρώο εμπορίας αερίων ρύπων
- (9) Ουσίες που καταστρέφουν το όζον

Οι πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ

Άρθρο 5, παράγραφος 1(β)

80. Το Εθνικό Κέντρο Αειφόρου Ανάπτυξης υπό την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος είναι αρμόδιο για την εκπόνηση των Εκθέσεων για Κατάσταση του Περιβάλλοντος (τελευταία έκθεση εκδόθηκε το 2009). Επίσης η Ελλάδα συμβάλλει στην ετοιμασία της Έκθεσης για την Κατάσταση του Περιβάλλοντος του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ), που εκδίδεται κάθε 5 χρόνια (τελευταία έκθεση εκδόθηκε το 2010).

81. Το Εθνικό Περιβαλλοντικό Δίκτυο Πληροφόρησης είναι ένας οριζόντιος μηχανισμός για τη συλλογή και διάχυση δεδομένων, διαμέσου διαδικτύου ή ενδοδικτύου σχετικά με τους κύριους περιβαλλοντικούς τομείς (αέρα, νερό, φύση, απόβλητα, εκπομπές και νομοθεσία). Περιλαμβάνει ένα εθνικό αποθετήριο περιβαλλοντικών δεδομένων και έναν μηχανισμό ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ σχετικών περιβαλλοντικών διοικητικών υπηρεσιών καθώς και παροχής δεδομένων στο κοινό.

82. Το έργο εκσυγχρονισμού και επέκτασης του δικτύου έχει ολοκληρωθεί. Το σύστημα είναι πλέον διαδικτυακό (web – based) εμπλέκοντας περισσότερους περιβαλλοντικούς φορείς ως ενεργούς χρήστες και περισσότερους ενδιαφερόμενους εξωτερικούς χρήστες και οργανισμούς ως παρατηρητές. Ένα μεγάλο μέρος των δεδομένων του συστήματος είναι διαθέσιμο στο κοινό. Επίσης, περιλαμβάνει χωροτακτικά δεδομένα και υπηρεσίες βοηθώντας στην απάντηση με περιβαλλοντικά στοιχεία στο πλαίσιο της Οδηγίας INSPIRE. Το περιεχόμενο του συστήματος αφορά τους κύριους περιβαλλοντικούς τομείς για τους οποίους το ΥΠΕΚΑ συλλέγει δεδομένα (αέρα, νερό, φυσικό περιβάλλον, απόβλητα, καύση, καύσιμα, θόρυβο, μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων και ανακύκλωση αποβλήτων, ουσίες που μειώνουν το όζον, χωροτακτικός σχεδιασμός κλπ). Μια νέα λειτουργία που βασίζεται στη διαδικτυακή τεχνολογία διευκολύνει και ενθαρρύνει την ηλεκτρονική υποβολή των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, οι οποίες έτσι γίνονται περισσότερο ορατές. Τέλος, το σύστημα περιέχει λειτουργίες για την υποστήριξη του εθνικού EIONET καθώς και τη λειτουργία του Clearing House Mechanism της Σύμβασης Άαρχους.

83. Τα περιβαλλοντικά δεδομένα συλλέγονται και κατέχονται σε συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και σύμφωνα με τις υποχρεώσεις για υποβολή περιβαλλοντικών εκθέσεων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος και της Eurostat.

Άρθρο 5, παράγραφος 1 (γ)

84. Σε περίπτωση περιστατικού αέριας ρύπανσης, η πληροφορία θα είναι διαθέσιμη σε μια ώρα από το διαδίκτυο, το ραδιόφωνο και την τηλεόραση καθώς και η εφαρμογή των κατάλληλων μέτρων (οδηγίες σε πληττόμενο πληθυσμό κλπ).

85. Πλημμύρες και πρόληψη: Σύμφωνα με το Νόμο για τα Νερά (3199/2003), ο οποίος αποτελεί την ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά (2000/60/EK), οι περιφερειακές διευθύνσεις νερών είναι οι αρμόδιες αρχές για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων για το μετριασμό των πλημμύρων στις λεκάνες απορροής ποταμών.

86. Πρόγνωση και έγκαιρη προειδοποίηση: το θέμα αυτό χειρίζονται διάφορα επιχειρησιακά κέντρα. Ολοκληρωμένες δράσεις και προγράμματα που έχουν αναληφθεί στον τομέα της προειδοποίησης και πρόγνωσης περιλαμβάνουν:

(α) Παραδοσιακά όργανα μέτρησης, ραντάρ και αριθμητικές προβλέψεις καιρού

(β) Διακρίβωση και χαρτογράφηση περιοχών υψηλού κινδύνου μέσω της Εθνικής Τράπεζας Υδρολογικών και Μετεωρολογικών Πληροφοριών, μια τράπεζα δεδομένων όπου όλα τα υδρολογικά και μετεωρολογικά δεδομένα μετρώνται, συλλέγονται και επεξεργάζονται τα τελευταία 100 χρόνια και σήμερα πλέον χρησιμοποιούνται οι πιο σύγχρονες μέθοδοι της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών

(γ) Ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού και αξιόπιστου συστήματος έγκαιρης πρόγνωσης και προειδοποίησης, που στηρίζεται σε μετεωρολογική πληροφορία, προκειμένου να ενημερώνει, στο ανάλογο επίπεδο, τις αρμόδιες για τις πλημμύρες αρχές και πολίτες σε απειλούμενες περιοχές

(δ) Ένα εθνικό σχέδιο εκτάκτου ανάγκης για πολιτική προστασία (ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ), που καλύπτει τη διαχείριση καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης κατά τη διάρκεια και μετά από περιστατικά πλημμύρων

(ε) Μέτρα που συνδέονται με τη δημόσια πληροφορία και την ευαισθητοποίηση: πληροφόρηση του γενικού κοινού από τα μέσα (τηλεόραση, φυλλάδια, αφίσες, διαδίκτυο κλπ) για πιθανά περιστατικά πλημμύρων λόγω της πρόγνωσης ισχυρών βροχοπτώσεων και καταιγίδων και για οδηγίες αυτοπροστασίας

(στ) Σε περιπτώσεις απειλής της δημόσιας υγείας σχετικά με τα προϊόντα αλιείας για τα οποία η αρμόδια αρχή είναι ενήμερη, όλες οι αρμόδιες σε περιφερειακό επίπεδο υπηρεσίες ενημερώνονται γραπτά, όπως και κτηνιατρικές και δημόσιας υγείας υπηρεσίες καθώς και οι τοπικές επιχειρήσεις αλιείας

(ζ) Την παρακολούθηση και προστασία των υδάτων κολύμβησης και του θαλασσιού περιβάλλοντος.

Άρθρο 5, παράγραφος 2

87. Όσον αφορά την ποιότητα του αέρα στην πόλη των Αθηνών, ένα σύστημα σε απευθείας σύνδεση παρέχει τακτικά πληροφόρηση στην μέτρηση μιας σειράς ρύπων καθώς και όσων υπερβαίνουν βασικά στάνταρτ και ενδεχόμενα μέτρα που πρόκειται να ανακοινωθούν.

88. Η δημόσια πληροφορία γίνεται διαθέσιμη με τους παρακάτω τρόπους:

(α) Με μαγνητοφωνημένο τηλεφωνικό μήνυμα

(β) Με το διαδίκτυο στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου στα ελληνικά και αγγλικά σε καθημερινή βάση

(γ) Αναλυτική περιγραφή της κατάστασης της ποιότητας του αέρα, ανώτατες και κατώτατες τιμές ρύπων για την ίδια και την προηγούμενη μέρα

(δ) Αναλυτική παρουσίαση της υπέρβασης των τιμών του όζοντος

(ε) Τρίμηνες και ετήσιες εκθέσεις

Άρθρο 5, παράγραφος 3

89. Για τους προαναφερόμενους περιβαλλοντικούς τομείς το ΥΠΕΚΑ έχει εγκαταστήσει σχετικές βάσεις δεδομένων και μητρώα καθώς και πληροφορία για σχετικές δραστηριότητες, σχέδια, μέτρα, θεσμικές δομές κλπ. Μέρος αυτών αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου. Ο τελικός στόχος είναι σταδιακά να περιλαμβάνονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες και δεδομένα.

(α) Εθνικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Πληροφόρησης: είναι ένα εθνικό αρχείο καταχώρησης περιβαλλοντικών δεδομένων και μηχανισμού ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ σχετικών περιβαλλοντικών διοικητικών υπηρεσιών καθώς και για παροχή δεδομένων στο κοινό

(β) Εθνική Τράπεζα Πληροφοριών Υδρολογικής και Μετεωρολογικής Πληροφορίας (www.hydroscope.gr): πρόκειται για μια κατανεμημένη βάση δεδομένων και δίκτυο ευρείας ζώνης για ανταλλαγή και διάχυση υδρολογικής και μετεωρολογικής πληροφορίας που παρέχεται από σχετικούς οργανισμούς που ανήκουν στο δίκτυο. Στην Τράπεζα περιλαμβάνονται δεδομένα που έχουν μετρηθεί τα τελευταία 100 χρόνια τα οποία συλλέγονται και επεξεργάζονται με τη χρήση των πιο σύγχρονων μεθόδων της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών. Ένα νέο πρόγραμμα τρέχει τώρα με κονδύλια του Ταμείου Συνοχής της ΕΕ που θα αναβαθμίσει και επικαιροποιήσει τη βάση με την πιο πρόσφατη πληροφορία και σχετικές αναλύσεις και εκτιμήσεις. Το σύστημα επίσης διαθέτει πληροφορία στο διαδίκτυο.

- (γ) Εργαλεία επικοινωνίας για τη μεταφορά περιβαλλοντικής πληροφορίας σε μη εξειδικευμένο κοινό και σε υπεύθυνους λήψης αποφάσεων υψηλού επιπέδου (πχ διαδικτυακά εργαλεία, φυλλάδια φιλικά προς τον χρήστη, συγκεντρωτικούς δείκτες)
- (δ) Ειδική ιστοσελίδα, στο πλαίσιο της εφαρμογής της εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων αποβλήτων (Νόμος 2939/2001), η οποία υπάρχει ως σύνδεσμος στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ, παρέχει πληροφορία σε σχέση με την εναλλακτική διαχείριση (αποκατάσταση και ανακύκλωση) των αποβλήτων συσκευασιών, Οριακές Τιμές Εκπομπών, μεταχειρισμένα λάστιχα, χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, μπαταρίες και συσσωρευτές και απόβλητα κατασκευών και κατεδαφίσεων.
- (ε) Το Aarhus Clearing House Mechanism στο πλαίσιο της εφαρμογής του Εθνικού Περιβαλλοντικού Δικτύου Πληροφόρησης.
- (στ) Συμμετοχή στην ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος σχετικά με το όζον, με στοιχεία από την Αθήνα.
- (ζ) Clearing House Mechanism για τη Βιοποικιλότητα, που φέρνει κοντά αυτούς αναζητούν και αυτούς παρέχουν περιβαλλοντική πληροφορία και συμβάλλει στη διάθεση της περιβαλλοντικής πληροφορίας και των ροών δεδομένων στο κοινό.
- (η) Στην επίσημη ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ έχει σχεδιαστεί ειδικός ιστότοπος από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων που λειτουργεί ως τόπος ενεργούς πληροφόρησης και συζήτησης επί των δράσεων που στηρίζουν την εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά, Περιλαμβάνει εθνικές εκθέσεις και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο ή πληροφορία (πχ χάρτες δεδομένων).
- (θ) Η Υπηρεσία Επενδυτών για σχέδια Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας περιλαμβάνει στο μητρώο της κάθε απόφαση για άδεια παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που εκδίδεται από την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) μετά την ολοκλήρωσή τους (Νόμος 3851/2010, άρθρο 2 παρ. 2).
- (ι) Το Geodata.gov.gr είναι μια πρωτοβουλία που διευκολύνει την ανοιχτή πρόσβαση στα γεωχωρικά δεδομένα της Ελληνικής Κυβέρνησης. Η ιστοσελίδα επιτρέπει στον χρήστη να ψάξει και να κατεβάσει στατιστική και γεωγραφική πληροφορία.
- (κ) Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών (Νόμος 3882/2010 ενσωμάτωση της Οδηγίας 2008/2/ΕΚ (Inspire) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14^{ης} Μαρτίου 2007 και άλλες ρυθμίσεις (ΦΕΚ Α 166/22-9-2010).
- (λ) Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δημιουργεί ένα ειδικό πληροφοριακό σύστημα που δίνει λεπτομερείς για όλες τις αιτήσεις για άδειες σχετικά με την εισαγωγή ξένων και απόντων σε τοπικό επίπεδο ειδών σε συμμόρφωση με τον Κανονισμός ΕΚ 535/2008 (υπό κατασκευή).
- (μ) Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα για την Ενέργεια (ΕΠΣΕ): Ο σκοπός του είναι η ανάπτυξη υποδομής για τη δημιουργία υπηρεσιών Παροχής Ενεργειακών Πληροφοριών στο κοινό καθώς και η δημιουργία ενός υπολογιστικού εργαλείου για την υποστήριξη λήψης αποφάσεων σε θέματα Ενεργειακής Πολιτικής και Σχεδιασμού. Οι κύριες ενότητες του Ε.Π.Σ.Ε .περιλαμβάνουν : οργανισμούς που σχετίζονται με την ενέργεια, νομοθεσία, πρότυπα. Αποτελείται από:α) Βάση δεδομένων με περιγραφικές πληροφορίες, β) Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (GIS) γ) Βάση δεδομένων με στατιστικές πληροφορίες .
- (ν) Στην επίσημη ιστοσελίδα www.eperaa.gr δημοσιεύονται τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΠΠΕΡ και ΕΠΠΕΡΑΑ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για το Περιβάλλον και Επιχειρησιακό πρόγραμμα για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη), ετήσιες εκθέσεις, προσκλήσεις, ανακοινώσεις και περιβαλλοντική νομοθεσία.
- (ξ) Το Υπουργείο Εξωτερικών (ΥΔΑΣ 2) χειρίζεται τις σχέσεις της Ελλάδας με την Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του ΟΟΣΑ. Διατηρεί τα επίσημα στατιστικά δεδομένα στην αναπτυξιακή βοήθεια που παρέχεται από την Ελλάδα και στέλνει λεπτομερή στατιστικά στοιχεία στην Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας σε συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις της χώρας. Επίσης, η ΥΔΑΣ 2 συντάσσει την ετήσια έκθεση της ΥΔΑΣ που υποβάλλεται στο

Κοινοβούλιο καθώς και άλλες εκδόσεις, όπως « Η Συμβολή της Ελλάδας για την επίτευξη των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας».

(ο) Το Πρόγραμμα “Διαύγεια» ενδυναμώνει την διαφάνεια με τη υποχρεωτική ανάρτηση στο διαδίκτυο όλων των αποφάσεων και πράξεων της Διοίκησης. (Νόμος 3861/2010, ΦΕΚ Α΄112/13-7-2010).

(π) Ψηφιακό Περιβαλλοντικό Μητρώο που ενδυναμώνει την πρόσβαση στην πληροφορία σχετικά με την περιβαλλοντική αδειοδότηση. (υπό κατασκευή).

Άρθρο 5, παράγραφος 4

90. Αναρτώνται τακτικά στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ και στον Κόμβο Άαρχους διάφορες Εκθέσεις που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση σύμφωνα με σχετικές υποχρεώσεις που προκύπτουν από εθνικούς νόμους (Οδηγίες της ΕΕ που έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική έννομη τάξη, επικυρωμένες Διεθνείς Συμβάσεις και Πολυμερείς Συμφωνίες). Τα περιβαλλοντικά δεδομένα στην Ελλάδα συλλέγονται και κατέχονται σε συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την υποχρέωση αναφοράς περιβαλλοντικών στοιχείων, στις μορφές που προβλέπονται και με τη χρήση των καθιερωμένων επιστημονικών μεθόδων.

91. Η Ειδική Γραμματεία Δασών ενημερώνει μια βάση νομικών δεδομένων της Σύμβασης CITES (Νόμος 3208/2003, ΦΕΚ Α΄303) στην επίσημη ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ και οργανώνει σεμινάρια και εκπαιδεύσεις για μαθητές σχολείων δια τη δημιουργία ενός πνεύματος φιλικού προς τα δάση.

92. Η Διεύθυνση Μηχανικής Υγιεινής και Περιβαλλοντικής Υγιεινής του Υπουργείου Υγείας αναφέρει ότι μια εθνική έκθεση δημοσιεύεται κάθε τρία χρόνια σχετικά με την ποιότητα του πόσιμου νερού σύμφωνα με την Οδηγία 98/83/ΕΚ που έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο. Τα παραπάνω στοιχεία είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας (<http://www.moh.gr/articles.newspaper/egyklioi/genikh-dieytnsh-dhmosias-yfeias>).

Άρθρο 5, παράγραφος 5

93. Βλέπε κάτω από άρθρο 5, παράγραφοι 1 έως 4 και άρθρο 5 παράγραφος 6

94. Προγράμματα, μεταξύ άλλων, για χρηματοδότηση διάφορων επιχειρήσεων για εγγραφή στο EMAS και πιστοποίηση κατά ISO14001 όπως και για απονομή του ECO LABEL εφαρμόζονται κάτω από το τρίτο ΚΠΣ. Η Υπουργική Απόφαση 15624/1025/2004 προβλέπει τη χρηματοδότηση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) όπως και η απόφαση 24378/2233/2006 για ΜΜΕ καθώς και για βιομηχανικές και τουριστικές επιχειρήσεις. Επιπλέον, δεν απαιτείται αμοιβή για εγγραφή στο Μητρώο EMAS. Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο, όλες οι επιχειρήσεις που είναι καταγεγραμμένες στο Μητρώο EMAS υποβάλλουν τακτικά ενημερωμένη περιβαλλοντική κατάσταση, συμπεριλαμβανομένης μεταξύ άλλων της επίδρασης των δραστηριοτήτων τους και προϊόντων τους.

95. Μέχρι το 2009, το μητρώο EMAS των πιστοποιημένων οργανώσιμων αναπτύσσονταν ταχέως στην Ελλάδα. Ο αριθμός των καταγεγραμμένων οργανισμών εκτοξεύτηκε από 1 τον Ιανουάριο του 2001 σε 10 τον Ιανουάριο του 2004 και σε 69 τον Ιούνιο του 2009. Τα τελευταία δυο τρία χρόνια οι πιστοποιημένοι με EMAS οργανισμοί σταθεροποιήθηκαν στον αριθμό των 42, δείχνοντας μια σημαντική πτώση (σχεδόν της τάξεως του 40%) από την ακμή του 2009. Πρόσφατες διαγραφές οφείλονται σε οικονομικές δυσκολίες των οργανισμών και αποτυχία να παρέχουν τις περιβαλλοντικές τους δηλώσεις, αν και οι περισσότεροι οργανισμοί ισχυρίζονται ότι άτυπα εξακολουθούν να εφαρμόζουν το περιβαλλοντικό σύστημα διαχείρισης. Ο αριθμός των απιστοποιητών EMAS έχει επίσης μειωθεί λόγω της περιορισμένης λήψης σήματος EMAS.

96. Για την προώθηση του σήματος EMAS στην αγορά, η εγγραφή των οργανισμών παραμένει δωρεάν. Επίσης, το EMAS έχει ενσωματωθεί σε πολλές προτεραιότητες και

δράσεις των τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Ε.Π.) «Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα» και «Αλιεία» του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, τα οποία μαζί με τα Ε.Π. άλλων Υπουργείων, έχουν δημιουργηθεί για να εφαρμόσουν τον στρατηγικό σχεδιασμό της Ελλάδας για την περίοδο 2007-2013, βασισμένα «Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς» (ΕΣΠΑ) για την Προγραμματική περίοδο 2007-2013. Στο πλαίσιο των παραπάνω Ε.Π., αρχίζουν τακτικά προγραμματικοί κύκλοι για την οικονομική στήριξη των επιχειρήσεων και οργανισμών προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους συγκεκριμένων αξόνων προτεραιότητας, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, παρέχουν χρηματοδότηση για την εφαρμογή του EMAS/ISO14001 (π.χ. άξονες προτεραιότητας «Υδατοκαλλιέργειες, Μεταποίηση και Εμπορία Προϊόντων Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας» και «Αειφόρος Ανάπτυξη Παράκτιων Αλιευτικών Περιοχών» από το ΕΠ Αλιεία και άξονες προτεραιότητας «Βελτίωση του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος» και «Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας και Εξωστρέφειας» του ΕΠ Ανταγωνιστικότητα- Επιχειρηματικότητα).

97. Πρόσφατα, ο Νόμος 3982/2011 (ΦΕΚ Α'143/17-6-2011) σχετικά με την απλοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης για τεχνικές, επαγγελματικές και μεταποιητικές δραστηριότητες και ο Νόμος 4014/2011 (ΦΕΚ Α'209/21-0-2011), σχετικά με την απλοποίηση της αδειοδοτικής διαδικασίας για έργα και δραστηριότητες εισήγαγαν νέα κίνητρα (οικονομική και κανονιστική ανακούφιση) για την απόκτηση του EMAS από μεταποιητικές και σχετικές επιχειρήσεις. Σύμφωνα με αυτό το νομοθετικό πλαίσιο, η διάρκεια της περιβαλλοντικής άδειας επεκτείνεται κατά τέσσερα χρόνια στην περίπτωση των μεταποιητικών μονάδων που είναι εγγεγραμμένες στο EMAS και κατά δυο χρόνια στην περίπτωση των μονάδων που εφαρμόζουν το ISO 14001 ή ένα ισάξιο περιβαλλοντικό σύστημα διαχείρισης και εφόσον το σύστημα EMAS βρίσκεται εν ισχύ. Για τις μεταποιητικές και σχετικές επιχειρήσεις που διαχειρίζονται επικίνδυνα απόβλητα και είναι εγγεγραμμένες στο EMAS, η απαιτούμενη ασφαλιστική αμοιβή είναι μειωμένη κατά 50%. Επιπλέον, για τις δραστηριότητες που είναι εγγεγραμμένες στο EMAS, ο Νόμος 3982/2011 θεσπίζει τη δυνατότητα μειώσεων του ποσού της ασφαλιστικής αμοιβής (εγγύηση) σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη. Τέτοιες μειώσεις μπορούν να ορίζονται με κοινές υπουργικές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Ο Νόμος 4014/2011 προβλέπει ακόμα την ανάπτυξη ενός Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ) στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σχετικά με τη διαδικασία της έγκρισης, ανανέωσης, τροποποίησης και εφαρμογής παρακολούθησης των περιβαλλοντικών αδειών έργων και δραστηριοτήτων. Το εθνικό αρμόδιο όργανο για το EMAS (η Ελληνική Επιτροπή EMAS) θα έχει πρόσβαση στο ΗΠΜ , μετά από ειδική ηλεκτρονική άδεια για την ανάκτηση κάθε σχετικής περιβαλλοντικής πληροφορίας, διευκολύνοντας έτσι τον έλεγχο συμμόρφωσης των οργανισμών EMAS με τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις. Ο Νόμος 4014/2011 ορίζει ακόμη ότι οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την εφαρμογή του EMAS όταν καταρτίζουν το πρόγραμμα των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, με τη δυνατότητα λιγότερο συχνών επιθεωρήσεων στους εγγεγραμμένους στο EMAS οργανισμούς.

98. Τέλος, προκειμένου να διευκολύνεται η πρόσβαση του κοινού στην περιβαλλοντική πληροφορία, η επίσημη ιστοσελίδα του EMAS αναβαθμίζεται τακτικά και το μητρώο EMAS σχεδιάστηκε το Σεπτέμβριο του 2012, έτσι ώστε να παρέχει επιπρόσθετη πληροφορία για όλους τους εγγεγραμμένους οργανισμούς και ιστοσελίδες, καθώς και όλες τις περιβαλλοντικές δηλώσεις που είναι διαθέσιμες σε ηλεκτρονική μορφή των εγγεγραμμένων οργανισμών στο EMAS (ακόμη και εκδόσεις των προηγούμενων ετών).

99. Το ευρωπαϊκό ECO LABEL έχει απονεμηθεί σε 18 καθαριστικά προϊόντα (2 εταιρίες), σε 281 προϊόντα βαφών και βερνικιών (22 εταιρίες) και 10 ξενοδοχεία. Οι παραπάνω άδειες, τώρα εν ισχύ, έχουν εκδοθεί από το Εθνικό Αρμόδιο Όργανο – Το Ελληνικό Συμβούλιο των Βραβείων ECOLABEL – ASAOS, που αποτελεί μέρος του Ελληνικού Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

100. Όσον αφορά τα θέματα των Πράσινων Δημόσιων Προμηθειών, η Ελλάδα βρίσκεται στο τελικό στάδιο κατάρτισης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης και συναφών πολιτικών σχετικά με τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις . Σε αυτό περιέχεται κυρίως μια εκτίμηση της υπάρχουσας κατάστασης σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις στην Ελλάδα και τίθενται στόχοι για τα επόμενα χρόνια, που εξειδικεύουν τα μέτρα που θα ληφθούν για να επιτευχθούν.

Άρθρο 5, παράγραφος 7

101. Επιλεγμένα δεδομένα από βάσεις δεδομένων για τους προαναφερόμενους περιβαλλοντικούς τομείς (ποιότητα αέρα, αέρες εκπομπές, ποιότητα και ποσότητα υδάτων, βιομηχανία, εκπομπές καύσεων από εγκαταστάσεις και αυτοκίνητα, καύσιμα, απόβλητα και θόρυβο) δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ κάτω από στο τομέα «Εθνικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Πληροφόρησης». (βλέπε άρθρο 5, παρα. 1(α)).

Άρθρο 5 παράγραφος 8

102. Το Πρωτόκολλο της Καρθαγένης που κυρώθηκε με το Νόμο 3233/2004 (ΦΕΚ Α'51/18-2-2004) προβλέπει έναν Μηχανισμό για την Βιοποικιλότητα (Biosafety Clearing House Mechanism). Οι δράσεις που λαμβάνονται για την ανάπτυξη ενός συστήματος πιστοποίησης για προϊόντα από την αειφόρο δασοκομία αποτελούν μια μεγάλη πρόκληση. (βλέπε την απονομή του σήματος eco- label σε προϊόντα κάτω από άρθρο 5 παρ. 3).

Άρθρο 5, παράγραφος 9

103. Μητρώο εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου).

Το Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΚΠΑΑ), σε συνεργασία με το Γραφείο Εμπορίας Εκπομπών του Υπουργείου ΠΕΚΑ, έχουν δημιουργήσει και διατηρούν μητρώο για την καταγραφή του συγκεκριμένου θέματος, όσον αφορά στην κατοχή, στη μεταφορά και στην ακύρωση δικαιωμάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΚΥΑ 54409/2632/27-12-2004 -ΦΕΚ Β/1931- για την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2003/87/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2004/101/ΕΚ). Το μητρώο είναι διαθέσιμο στους χρήστες μόνο ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας: <http://ec.europa.eu/environment/ets/account.do>

Πληροφορίες επίσης παρέχονται στο κοινό στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

<http://ec.europa.eu/environment/ets/account.do> και την επίσημη ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ.

Οι Απογραφές των Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου (ετήσιες) παρέχουν πληροφόρηση για τις εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου και άλλων αερίων από την παραγωγή ενέργειας και τις μεταφορές, τις βιομηχανικές διεργασίες, τους διαλύτες και άλλα προϊόντα, τη γεωργία, τα απόβλητα, και την αλλαγή χρήσης γης και δασικής έκτασης. Η απογραφή περιγράφει τις μεθόδους για τον υπολογισμό των εκπομπών, πρόσφατα στοιχεία δραστηριότητας και χρησιμοποιούμενους συντελεστές εκπομπών όπως επίσης εκτίμηση της αβεβαιότητας στον υπολογισμό των εκπομπών.

Οι ετήσιες εθνικές απογραφές που υποβάλλονται στις 15 Απριλίου έκαστου έτους στη Γραμματεία της Σύμβασης για την Κλιματική Αλλαγή, καλύπτουν τις εκπομπές από το 1990 μέχρι και δύο έτη πριν από την υποβολή. Οι εθνικές εκθέσεις (ανακοινώσεις) είναι μια

υποχρέωση της χώρας μας στη Γραμματεία της Σύμβασης για την Κλιματική Αλλαγή και υποβάλλονται σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα που καθορίζονται από τη Γραμματεία της Σύμβασης. Συμπεριλαμβάνουν κρατικές πολιτικές και μέτρα που επιδιώκονται από τις εκάστοτε χώρες για τη μείωση των εκπομπών καθώς επίσης δράσεις για ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση σε θέματα κλιματικής αλλαγής και περιγραφή των μέτρων προσαρμογής.

Στην Καταγραφή Εκπομπών και Υποβολή Εκθέσεων, σύμφωνα με την ΚΥΑ 54409/2632/2004, ο φορέας εκμετάλλευσης κάθε εγκατάστασης είναι υποχρεωμένος: α) να καταγράφει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από την εγκατάσταση και β) να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και άλλων αερίων από την παραγωγή ενέργειας και τις μεταφορές, τις βιομηχανικές διαδικασίες, τους διαλύτες και άλλα προϊόντα, τη γεωργία, τα απόβλητα και την αλλαγή χρήσης γης και δασικής έκτασης και γ) να υποβάλει στο Γραφείο Εμπορίας Εκπομπών μια ελεγμένη έκθεση που έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του συστήματος καταγραφής και υποβολής εκθέσεων.

Ευρωπαϊκό Μητρώο Εκπομπών Ρύπων (EPER). Στο πλαίσιο της Οδηγίας 96/61/ΕΚ σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης (IPPC), και το Ευρωπαϊκό Μητρώο Εκπομπών Ρύπων (EPER), συντάχθηκαν δύο εκθέσεις και τέθηκαν προς διαβούλευση στο κοινό (εκθέσεις EPER 1 και 2), κατά τα έτη 2004 και 2006, οι οποίες περιλάμβαναν στατιστικά και απογραφικά στοιχεία. Οι σημαντικότερες βιομηχανίες στην

Ελλάδα παρακολουθούν συνεχώς τις βασικές εκπομπές ρύπων με στόχο την ενίσχυση των σχετικών εθνικών απογραφών. Το E-PRTR είναι μια επέκταση του EPER που παρέχει στοιχεία για επιπρόσθετες δραστηριότητες και περισσότερους ρύπους, όπως τη διάθεση αποβλήτων στο έδαφος από εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων (επικινδύνων και μη) και λοιπές εγκαταστάσεις, όπως επίσης στοιχεία εκπομπών από διάχυτες πηγές. Επιπλέον, παρέχει πληροφόρηση σε ετήσια βάση, σε αντίθεση με την ανά τριετία υποβολή εκθέσεων υπό το EPER. Στις 31 Μαρτίου κάθε χρόνο, το ΥΠΕΚΑ κοινοποιεί στοιχεία εκπομπών και αποβλήτων από περίπου 150 μονάδες (εγκαταστάσεις) στην ΕΚ, οι οποίες εμπίπτουν στις υποχρεώσεις της χώρας μας σύμφωνα με τον κανονισμό.

XII. ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΕΚΥΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5

104. Πιθανά προβλήματα μπορεί να προκύψουν από:

- Καθυστερημένη ροή πληροφοριών στην κεντρική διοίκηση,
- Καθυστερήσεις στην διάθεση εκθέσεων και δεδομένων προς το κοινό,
- Έλλειψη προσωπικού,
- Έλλειψη συστηματικά οργανωμένων αρχείων ορισμένων υπηρεσιών.

XIII. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5

105. Στο πλαίσιο των Περιβαλλοντικών Λογαριασμών και Στατιστικών και του Δείκτη Βιώσιμης Ανάπτυξης, έχει καθοριστεί ένα συγκεκριμένο σύστημα εκτίμησης σύμφωνα με την προτεινόμενη μεθοδολογία της Eurostat (Γενική Γραμματεία της Εθνικής Στατιστικής Αρχής). Στην επίσημη ιστοσελίδα της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας υπάρχει ειδικός τομέας σχετικά με τα «Στατιστικά στοιχεία περιβάλλοντος», που επικαιροποιείται ετησίως.

106. Η Διεύθυνση Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αναφέρει ότι εκκρεμεί μέχρι τέλος του τρέχοντος έτους η ολοκλήρωση ενός προγράμματος για τη δημιουργία ειδικών ιστοσελίδων με πληροφορίες σχετικά με τις αλιευτικές δραστηριότητες, το οποίο αποτελεί μέρος του ευρύτερου έργου «Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης και Καταγραφής Αλιευτικών Δραστηριοτήτων». Επιπλέον, ένα νέο σύστημα πληροφόρησης σχετικά για την αδειοδότηση των αλιευτικών δραστηριοτήτων είναι υπό δημιουργία.

XIV. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5

www.ypeka.gr – Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ)
www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=520&language=el-GR – ιστοσελίδα του EMAS στο ΥΠΕΚΑ
www.edpp.gr – Εθνικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Πληροφόρησης
www.mfa.gr – Υπουργείο Εξωτερικών
www.noa.gr – Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών
<http://www.organismosathinas.gr/> - Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας
<http://cdr.eionet.europa.eu> - EIONET
<http://www.ec.europa.eu/environment/ecolabel> & www.ypeka.gr – Οικολογικό Σήμα της ΕΕ
www.hydroscope.gr Εθνική Τράπεζα Υδρολογικής και Μετεωρολογικής Πληροφορίας
<http://ec.europa.eu/environment/ets/account.do> και
<https://www.vyka.gr>
<http://www.ermis.gov.gr/portal/ermis/newsletter>
<http://www.ydmed.gov.gr>
www.geodata.gov.gr
www.ktimatologio.gr
www.aepo.gr
www.statistics.gr

XV. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ, ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΣΕ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η Νομοθεσία και οι πληροφορίες που παρέχονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, παραμένουν οι ίδιες όπως στην έκθεση του προηγούμενου κύκλου αναφοράς.

107. Οι πρόσφατοι Νόμοι 4014/2011 και 4042/2012 συμβάλουν σημαντικά στην εφαρμογή των στόχων του άρθρου 6 μέσω της απλούστευσης των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων, της ποινικής προστασίας του περιβάλλοντος και της αναδιάρθρωσης του εθνικού συστήματος για τη διαχείριση των αποβλήτων, δίνοντας έμφαση στην ελαχιστοποίηση, την ανακύκλωση, τη μείωση και την επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων στην πράξη.

108. Πιο συγκεκριμένα, ο Νόμος 4014/2011 (ΦΕΚ Α '209) αποσκοπεί στην επιτάχυνση των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης και χορήγησης αδειών, στην αποκέντρωση αρμοδιοτήτων για την περιβαλλοντική αδειοδότηση, στη μείωση των γραφειοκρατικών και διοικητικών επιβαρύνσεων, ενισχύοντας τη διαφάνεια και προωθώντας τη συμμετοχή των

ενδιαφερόμενων φορέων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Για το σκοπό αυτό, καθορίζονται τα εξής βήματα / εργαλεία:

(1) Τυποποίηση της διοικητικής διαδικασίας για την έγκριση, ανανέωση ή τροποποίηση της απόφασης περιβαλλοντικών όρων για τη λειτουργία των δραστηριοτήτων και έργων.

(2) Ελαχιστοποίηση του αριθμού των συναρμοδίων Υπουργείων που εμπλέκονται στη διαδικασία αδειοδότησης.

(3) Νέα κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων βάσει των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων και εισαγωγή των Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων για την αδειοδότηση των εγκαταστάσεων χαμηλής όχλησης.

(4) Βελτίωση της διοικητικής δομής των υπηρεσιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης με τη δημιουργία μιας ενιαίας αρχής αδειοδότησης σε κεντρικό επίπεδο στο Υπουργείο Περιβάλλοντος.

(5) Δημιουργία συμβουλίων επίλυσης διαφορών που ασχολούνται με συγκεκριμένες περιπτώσεις, τόσο σε κεντρικό επίπεδο (Υπουργείο Περιβάλλοντος), όσο και σε περιφερειακό.

(6) Δημιουργία ενός Ψηφιακού Περιβαλλοντικού Μητρώου για ενίσχυση της πρόσβασης του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες.

109. Η πορεία υλοποίησης του Ν. 4014/2011 αποτελεί βασική προτεραιότητα της πολιτικής του Υπουργείου και ως εκ τούτου αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα του που επικαιροποιείται σε καθημερινή βάση.

XVI. ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΕΚΥΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6

110. Πιθανές καθυστερήσεις μπορεί να προκύψουν κατά τη διαδικασία δημοσιοποίησης στο κοινό των Μελετών Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

XVII. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6

111. Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία.

112. Μέσω της ιστοσελίδας «Ανοιχτή Διακυβέρνηση» οι πολίτες μπορούν να ενημερωθούν σχετικά με τις νομοθετικές πρωτοβουλίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και να συμμετάσχουν στη δημόσια διαβούλευση (βλ. πιο κάτω άρθρο 8). Για παράδειγμα σύμφωνα με την ΚΥΑ 11014/703/2003 (ΦΕΚ 332Β/2003), η Προκαταρκτική Μελέτη Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σχετικά με τις δραστηριότητες υδατοκαλλιέργειας διαβιβάζονται στη Διεύθυνση Υδατοκαλλιεργειών και Εσωτερικών Υδάτων από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ για γνωμοδότηση. Οι μελέτες αυτές διαβιβάζονται επίσης από το ΥΠΕΚΑ προς τα ενδιαφερόμενα Περιφερειακά Συμβούλια, προς ενημέρωση των πολιτών και των φορέων εκπροσώπησης τους (για την Προκαταρκτική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων) και τη δημοσιοποίηση της υπόθεσης και των απόψεων (για τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων).

113. Μικρός αριθμός πολιτών με σχόλια στο στάδιο της διαβούλευσης αναφέρει ότι η ανάρτηση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, συχνά στη μη τελική τους μορφή, σε τοπική εφημερίδα συνήθως χαμηλής κυκλοφορίας δεν αποτελεί

κατάλληλο και επαρκή τρόπο ενημέρωσης του κοινού ώστε να συμμετέχει επί της ουσίας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για περιβαλλοντικά θέματα.

XVIII. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6

www.ypeka.gr – Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας κ Κλιματικής Αλλαγής,
www.biodiv-chm.gr – Ιστοσελίδα για τον Μηχανισμό Διακίνησης Πληροφοριών της Βιοποικιλότητας στην Ελλάδα (Clearing House Mechanism of Biodiversity in Greece),
www.edpp.gr – Εθνικό Δίκτυο Περιβαλλοντικής Πληροφόρησης,
www.epper.gr – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για το Περιβάλλον,
<http://cdr.eionet.europa.eu> – Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφοριών και Παρατηρήσεων για το Περιβάλλον (EIONET),
www.unepce.org – Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη των Η.Ε. (UNECE),
www.opengov.gr – Επίσημη ιστοσελίδα για δημόσια διαβούλευση

XIX. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ Η/ΚΑΙ άλλες ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΩΘΟΥΝ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 7

Η νομοθεσία και η πληροφόρηση που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο παραμένουν ίδιες όπως περιγράφονται στην έκθεση του προηγούμενου κύκλου αναφοράς.

XX. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 7

114. Σύμφωνα με το άρθρο 75 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α '87), η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής σε κάθε Δήμο είναι αρμόδια για περιβαλλοντικά θέματα, τα οποία συζητούνται κατά τη διάρκεια ανοικτών προς το κοινό συνεδριάσεων.

115. Σύμφωνα με τα άρθρα 76 και 178 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α '87), με αποφάσεις των τοπικών ή περιφερειακών συμβουλίων, προβλέπεται η σύσταση Επιτροπών Διαβούλευσης σε Δήμους και Περιφερειακές Διοικήσεις, στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν εκπρόσωποι της τοπικής κοινωνίας, επιστημονικές ενώσεις, και εμπορικά συνδικάτα. Οι συνεδριάσεις τους είναι ανοικτές προς το κοινό και οι αποφάσεις τους έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα προς το τοπικό ή περιφερειακό συμβούλιο που λαμβάνει τις αποφάσεις για περιβαλλοντικά θέματα. Εκτός από τις προαναφερθείσες επιτροπές, προβλέπεται δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση σύμφωνα με το νόμο 3852/2010.

116. Μία από τις βασικές προτεραιότητες του ΥΠΕΚΑ για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, όσον αφορά τις Κατευθυντήριες Οδηγίες για την Αναπτυξιακή Στρατηγική σε θέματα περιβάλλοντος, είναι η ενίσχυση των θεσμών και των μηχανισμών της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης (σύνδεση μεταξύ χωροταξικού και περιβαλλοντικού σχεδιασμού, αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ευαισθητοποίηση και κατάρτιση, βελτίωση της πρόσβασης σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και τη συμμετοχή στην «κοινωνία των πολιτών»).

117. Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ έχει πραγματοποιήσει εκτεταμένη δημόσια διαβούλευση επί όλων των επί προετοιμασία Σχεδίων Διαχείρισης Υδατικών Πόρων, τα οποία είναι διαθέσιμα στην επίσημη ιστοσελίδα της.

XXI. ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΕΚΥΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7

118. Οι διαδικασίες συμμετοχής του κοινού μπορεί να είναι χρονοβόρες και δαπανηρές, με αποτέλεσμα να μην επιτυγχάνεται η έγκαιρη υλοποίηση της νομοθετικής πράξης για τη δημόσια διαβούλευση (π.χ. πιθανές καθυστερήσεις, ενδεχόμενες τροποποιήσεις σχεδίων). Ένα άλλο εμπόδιο είναι η περιορισμένη ικανότητα και προθυμία του κοινού για συμμετοχή, καθώς και, σε ορισμένες περιπτώσεις, το μεγάλο ποσοστό των μη σχετικών με το θέμα πληροφοριών και απόψεων

XXII. ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7

119. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2742/1999 για τον Χωροταξικό Σχεδιασμό και την Αειφόρο Ανάπτυξη (άρθρο 4), προβλέπεται η συμμετοχή των μη κυβερνητικών οργανώσεων στην λήψη περιβαλλοντικών αποφάσεων από το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας και Αειφόρου Ανάπτυξης και η ενημέρωση του κοινού για τον πολεοδομικό σχεδιασμό μέσω της δημόσιας διαβούλευσης.

120. Μέσω της ιστοσελίδας «Ανοικτή Διακυβέρνηση», οι πολίτες μπορούν να ενημερωθούν σχετικά με τις νομοθετικές πρωτοβουλίες του Υπουργείου ΠΕΚΑ και να συμμετάσχουν σε δημόσια διαβούλευση (βλ. αναλυτικότερα στο άρθρο 8)

XXIII. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7

www.unfccc.int, www.ypeka.gr, www.ekpa.gr, www.ypan.gr, www.unece.org.

XXIV. ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΑΠΟ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΩΝ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 8

121. Η Πρωτοβουλία «Ανοικτή Διακυβέρνηση» ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2009, προκειμένου να διασφαλιστεί η πληροφόρηση και συμμετοχή των πολιτών και των ενδιαφερομένων στο μηχανισμό λήψης αποφάσεων. Στο πλαίσιο αυτό παρέχεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής διαβούλευσης των σχεδίων νόμων και αποφάσεων της κυβέρνησης μέσω σχετικής ηλεκτρονικής ιστοσελίδας.

- Το Opengov.gr έχει σχεδιαστεί για να εξυπηρετεί τις αρχές της διαφάνειας, της διαβούλευσης, της συνεργασίας και της λογοδοσίας και περιλαμβάνει τρεις πρωτοβουλίες:
- Ανοικτές προσκλήσεις για την πρόσληψη υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης. Προκηρύξεις για πλήρωση υψηλού και μεσαίου επιπέδου θέσεων στο δημόσιο τομέα είναι διαθέσιμες στο Διαδίκτυο. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά χρησιμοποιώντας την πλατφόρμα που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα opengov.gr.
- Ηλεκτρονική διαβούλευση. Σχεδόν εξ' ολοκλήρου όλα τα νομοσχέδια ή ακόμη και οι πολιτικές πρωτοβουλίες της κυβέρνησης, αναρτώνται σε ειδική ιστοσελίδα πριν από την

υποβολή τους στο κοινοβούλιο. Οι πολίτες και οι οργανισμοί μπορούν να υποβάλουν άρθρο-προς-άρθρο σχόλια, προτάσεις και κριτική.

- Εργαστήρια Ανοικτής Διακυβέρνησης – Labs.OpenGov. Μία καινοτόμος δράση που αποσκοπεί να φέρει στο προσκήνιο τις δημιουργικές ιδέες, τους ανθρώπους και τους τρόπους να εισαχθεί η καινοτομία στις σχέσεις του πολίτη και των επιχειρήσεων με το δημόσιο. Η διαδικτυακή πλατφόρμα Labs.OpenGov.gr αποτελεί βήμα διαλόγου ώστε να αποκτήσουν νέα διάσταση συμμετοχική και αποκεντρωμένη, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των δημόσιων ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Από τον Οκτώβριο 2009 έως τον Οκτώβριο 2013 έχουν πραγματοποιηθεί συνολικά 361 διαβουλεύσεις επί νομοσχεδίων, υπό προετοιμασία κοινών υπουργικών αποφάσεων (ΚΥΑ), κανονισμών και πολιτικών πρωτοβουλιών και υποβλήθηκαν 99206 παρατηρήσεις/σχόλια. Η έκθεση διαβούλευσης που συντάσσεται βάσει όλων των παρατηρήσεων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή του νομοσχεδίου στο κοινοβούλιο.

122. Το πρόγραμμα «Διαύγεια» για την υποχρεωτική ανάρτηση στο διαδίκτυο των διοικητικών πράξεων δημιουργήθηκε βάσει του Νόμου 3861/2010 (ΦΕΚ Α 112), με στόχο να ενισχυθεί η διαφάνεια των δράσεων της κυβέρνησης. Από το 1991 η Υπουργική Απόφαση 70000/1380/1991 (Β 480), καθόρισε τη "Δημοσιότητα στις πράξεις του ΥΠΕΚΑ."

123. Στην αρχή κάθε τακτικής συνόδου του Κοινοβουλίου συστήνονται η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Προστασίας του Περιβάλλοντος και η υποεπιτροπή της για τους υδάτινους πόρους, προκειμένου να συμβάλλουν στην εξέταση και στη συζήτηση περιβαλλοντικών θεμάτων.

124. Μερικές ενδεικτικές περιπτώσεις της συμμετοχής του κοινού σύμφωνα με το άρθρο 8, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται παραπάνω στα άρθρα 6 και 7, είναι οι εξής:

(α) Σύμφωνα με το Νόμο 1650/86 για την προστασία του περιβάλλοντος, απαραίτητη προϋπόθεση για τον καθορισμό των προστατευόμενων περιοχών, είναι η σύνταξη της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης. Μετά την ολοκλήρωση και την έγκρισή της, η Μελέτη αυτή, μαζί με το νομοσχέδιο για τον χαρακτηρισμό της υπό μελέτη περιοχής, δημοσιοποιούνται στο κοινό. Με την ενσωμάτωση των σχολίων, το τελικό νομοσχέδιο υπογράφεται από τους συναρμόδιους Υπουργούς.

(β) Σύμφωνα με τους νόμους 1650/86 και 2742/99, έχουν συσταθεί στην Ελλάδα 27 Φορείς Διαχείρισης σε προστατευόμενες περιοχές που καλύπτουν περίπου 1,7 εκατ. εκτάρια. Τα Διοικητικά Συμβούλια των εν λόγω φορέων αποτελούνται από εκπροσώπους των κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, εκπροσώπους των τοπικών ομάδων ενδιαφερομένων, ερευνητών και ΜΚΟ. Οι Φορείς Διαχείρισης μπορούν να συντάξουν κανονισμούς για τη διοίκηση και τη λειτουργία των περιοχών τους.

(γ) Ο νέος νόμος για τη βιοποικιλότητα (3937/2011, ΦΕΚ Α 60) τέθηκε σε ισχύ στις 31 Μαρτίου 2011, μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας διαβούλευσης και ενέκρινε ένα μεγάλο αριθμό σχολίων.

XXV. ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΕΚΥΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8

125. Δεν δόθηκαν πληροφορίες στην παρούσα ενότητα.

XXVI. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8

126. Δεν δόθηκαν πληροφορίες στην παρούσα ενότητα.

XXVII. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 8

www.opengov.gr

<http://et.diavgeia.gov.gr>

XXVIII. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ, ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 9

127. Η νομοθεσία και η πληροφόρηση που παρέχονται για το άρθρο 9 σχετικά με την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, παραμένουν ίδιες, όπως στην έκθεση του προηγούμενου κύκλου αναφοράς. Όσον αφορά στα έξοδα δικαστικής διαδικασίας αυτά έχουν αυξηθεί σύμφωνα με νέο νόμο που τέθηκε σε ισχύ το 2011.

128. Επιπλέον, το δικαίωμα για δικαστική προστασία προβλέπεται στο άρθρο 20 παρ. 1 του Ελληνικού Συντάγματος.

129. Επιπρόσθετα, ο Συνήγορος του Πολίτη στην Ελλάδα είναι μια εξειδικευμένη συνταγματικά ανεξάρτητη διοικητική αρχή (η οποία συστάθηκε τον Οκτώβριο του 1998 και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3094/2003) και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, περιβαλλοντικές αρμοδιότητες. Ο Συνήγορος του Πολίτη ερευνά ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις ή υλικές ενέργειες οργάνων των δημόσιων υπηρεσιών που παραβιάζουν δικαιώματα ή προσβάλλουν νόμιμα συμφέροντα φυσικών ή νομικών προσώπων. Ο Διαμεσολαβητής παρέχει δωρεάν τις υπηρεσίες του στο κοινό και είναι μια επιλογή διαθέσιμη στους πολίτες πριν από την απόφασή τους να προσφύγουν στο δικαστήριο για την επίλυση των διαφορών τους.

XXIX. ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΕΚΥΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 9

----- XXX. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 9

130. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου μπορεί, μετά από αίτηση του αιτούντος, να απαλλάσσει φτωχούς διαδίκους από την υποχρέωση καταβολής των απαραίτητων τελών για την υποβολή της αίτησης, εάν αποφανθεί ότι ο αιτών είναι σε κακή οικονομική κατάσταση. Επιπλέον, ο Νόμος 3226/2004 (OJG A24/2004) προβλέπει την παροχή νομικής υποστήριξης σε φτωχούς διαδίκους σε περιπτώσεις αστικού, εμπορικού και ποινικού δικαίου.

131. Ένας μικρός αριθμός ενδικοφανών προσφυγών σε επίπεδο διοίκησης υποβάλλεται ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του Υπουργείου Εσωτερικών για την τροποποίηση ή επανεξέταση των πράξεων ή των παραλείψεων της δημόσιας αρχής σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες.

132. Ο Συνήγορος του Πολίτη, όπως αναφέρεται, έχει λάβει πολυάριθμες δημόσιες καταγγελίες και αναφορές σχετικά με την άρνηση πρόσβασης σε περιβαλλοντικές πληροφορίες.

133. Σύμφωνα με σχόλια μικρού αριθμού πολιτών στο στάδιο της διαβούλευσης τονίζεται ότι το δικαίωμα πρόσβασης στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά ζητήματα πρέπει να είναι δυνατό χωρίς συνήγορο και με μειωμένο παράβολο.

XXXI. ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 9

www.Ministryofjustice. gr – Υπουργείο Δικαιοσύνης
www.ste.gr – Συμβούλιο της Επικρατείας
www.dsa.gr – Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών
www.synigoros.gr – Συνήγορος του Πολίτη
www. greka. gr/ eyep – Ειδική Γραμματεία Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας

XXXII. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΚΑΘΕ ΑΤΟΜΟΥ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΓΕΝΕΩΝ ΝΑ ΖΕΙ ΣΕ ΕΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΠΑΡΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΟΥ

134. Η εφαρμογή της Σύμβασης αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς τις προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας να διασφαλίσει ένα βιώσιμο περιβάλλον για τις μελλοντικές γενιές. Η Ελλάδα πιστεύει ότι η ύπαρξη χρονικών πλαισίων, πρακτικών μέτρων εφαρμογής και η δυνατότητα των κυβερνήσεων να συνεργαστούν με την κοινωνία των πολιτών αποτελούν τα θεμέλια για την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος.

XXXIII. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ, ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ (ΓΤΟ) ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 6bis ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I bis

Η νομοθεσία και η πληροφόρηση που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο παραμένουν ίδιες όπως περιγράφονται στην έκθεση του προηγούμενου κύκλου αναφοράς.

XXXIV. ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΟΥ ΑΝΕΚΥΨΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6bis ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ I bis

Δεν υπάρχει διαθέσιμη πληροφόρηση

XXXV. ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6bis ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ I bis

Δεν υπάρχει διαθέσιμη πληροφόρηση

XXXVI . ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6bis

135. Ο κατάλογος των εγκεκριμένων γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών και το ακριβές πεδίο εφαρμογής της έγκρισης είναι διαθέσιμα στο μητρώο των γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών της Ε.Ε., στην ιστοσελίδα: www.ec.europa.eu/food/dyna/gm_register/index_en.cfm